

EESTI POLITSEILEHT

Lugemistuba

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLINE AEGKIRI.

Nr. 36/37 (246/7)

11. septembril 1926 a.

VI. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75% o, tekstis 100% o kallim.

Adressi muutmine 30 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543.

Sisu: 1) M. Morrison, Eesti Vabariigi hümn õiguslik alus. 2) Eugen Maddison, Poliitiliste ühingute ja liitude kohused ühingute ja nende liitude seaduse seisukohalt. 3) E. Mets. Avalikud ettekanded ja tähtsamaid jooni avalikkude ettekannete seadusest. 4) Mispärast sarnane leigus? 5) Valvekorrast politsei jaoskondades. 6) Saksamaa välispolitseist. 7) Ametlik osa. 8) Küsimused ja kostmised. 9) Kuulutused.

Eesti Vabariigi hümn õiguslik alus.

M. Morrison.

„Eesti Politseilehe“ nr. 32 — 1926. a. soovitab hra Vaev välja anda E. V. hümn kaitseks eriseadust, nagu sarnane on antud riigilipu kohta. Sellega avaneks politseil võimalus hümn avalikkude ettekannete ajal kaitseda nii hümn ennast kui ka elanikkude riiklisi tundeid, kui hümn laulmise ajal mõni üksik isik peaks mütsiga istuma jääma. Et sarnane nähtus alati korduda võiks, on sünnis tema kohta veel sõna võtta.

Meredevalitseja inglise hümn (Good save the King) on üks vanematest maailmas ja teda lauldakse muutmatul kujul kuni tänapäevani 1740. aastast saadik. Hümn ise on tarvitusel vana kombe põhjal, maksvusel olevat seaduslikku akti ei ole tema kohta olemas. Samane viis oli maksvusel ka varem Saksamaal, kuid 1918. aas-

tast peale uuendati seal nii hümn kui ka lippu. Mõlemate pärast on aga veel vaieldud käimas ja raske on ennustada, millega need lõpevad. Austria on oma tuntud muusikamehe Joosep Hayden'i poolt loodud hümn (Jumal kaitse keiser Frantzi) uue vastu vahetanud ja nüüd lauldakse seal: „Saksa Austria, sa kaunis maa“. Ungari hümn algab sõnadega: „Jumal kaitse Ungari“ (Isten alld meg a Magiart). Lätimaal võeti juba 1889. aastal „Jumal kaitse Lätimaad“ tarvitusele, kuid laul oli hümn nime all Vene ajal keelatud ja Vene riigivõim tunnustas teda üksi harilikuks koorilauluks. Läti hümnil tuli oma olemasolu eest samuti võitlust pidada nagu eesti hümnilgi¹⁾.

¹⁾ M. Kivialune. Meie hümn käekäik.

Samuti kui eesti hümnis, nii ei tule ka leedu hümnis sõna „riigi“ nimetust üldse ette. Leedus lauldakse: „Leedu, sa mu kodumaa, sa meie esiisade pärandus“. Rootsi hümnis kuulis Tallinna publik hiljuti Rootsi kuningliku grenadeeride orkestri kontserdi ajal: „Sa vana, sa vaba, sa õnnis põhjamaa“. Umbes sarnane oma iseloomu tasaduse poolest on ka norralaste hümn, kuna aga taani, oma Fehmarni merelahtingu mälestusena, kannab nii sisuliselt kui ka viisiliselt võitluse ilmet. Nimetatud hümnide maksmapanemiseks ei ole seaduslisi akte teada.

Selle vastu on iseäralik endise Vene riigi hümn käekäik. Keiser Nikolai I oli 1833. aasta algul väljamaal reisinud ja seal näinud, kuidas pidulikkudel juhtumistel riigipäid austati hümn helidega. Jõudes tagasi Venemaale, andis ta keisrikoja orkestri kapellmeistrile, Nikolai Lvovile, käsu ka Venemaa jaoks hümn komponeerida, mida Lvov ka täitis, tarvitades tuntud vene luuletaja Schukovski sõnu. Sest samal suvel oli N. Lvov Tallinnamaal Joa mõisas suvitamas olnud, (vist selleaegse võimumehe krahv Benckendorffi juures), kus ka loodi endine Vene riigi hümn „Jumal keisrit kaitse sa“. Nagu uuemad uurimused näitavad, on Lvov selle juures üht vana ja nüüd juba unustuse hõlma vajunud hollandi kirikuviit tarvitanud. Lvovi poolt ümber tehtud viis kanti keiser Nikolai I. ette sama aasta sügisel, ja 4. detsembril 1833. aastal ilmus keisri käsukiri (ukaas), mis määras hümnis sõjaväes tarvitusele võtmiseks. Siit levines hümn laiali ja tema seaduslik alus on kindlasti teada ukaasi kujul, kuna aga endises Vene põhiseaduses ega ka mujal ei leidu tema kohta mingisugust teadet. Endise Vene riigi lipu kohta oli see küll olemas (Ustav blagotschinija i besopasnosti, isdanie 1916 goda, § 281). Uuel Venemaal ei ole riigilaulu, selle aset täidab internatsionaal ja teised proletaarlised laulukesed. Internatsionaali esimõju teiste laulude seas ei ole iseäranis märgata.

Soome riigihümni sõnade looja Johan Ludvig Runeberg oli Soome hümnis sõnad küll ammugi loonud, kuid trükkis ilmusid need esimest korda alles 1862. aastal „Vaarikki stoolin tarinates“ Vart-Landi nime all. Frederik Paciuse viisiga oli laulu juba 1848. aastal 13. mail Helsingi üliõpilaste pidul esimest korda ette kantud. Kui Johann Voldemar Jannsen Soo-

mes matkamas käis, tõlkis ta soome keelest endise Vart-Landi kümnest salmist kolm eesti keelde ja esimesel Eesti Laulupeol 1869. aastal Tartus kanti laul esimest korda ette, olles eeskavas alles 9. kohal. Et Eesti oma hümnis sõnad ja viisi Soomelt saanud, ei vähenda tema tähtsust ega ole ka uudiseks, sest sarnane nähtus on ka varem tuntud, kus üks hümn kahes riigis maksev, näit. Inglise-Saksa ja iseäranis Itaalia-Hispaania, kus hümniks vana grenadeeride marsi viis, Marsch-Reale, sõnadeta.

Üheks tähtsamaks riigiõiguslikuks aktiks loetakse meil veel tänapäev Eesti Maanõukogu otsust 15./28. novembrist 1917. aastast, kus Maanõukogu end Eestimaa ainsamaks kõrgema võimu esitajaks ja kandjaks tunnustas. See oli otsekohene endise Vene riigi kõrgema võimu pärandamine, mis ajalugu meile ette veeretanud. Kuid selle kindla sideme loomine endise Vene riigi kõrgema võimu edasikandmisel on tähtis veel iseäranis sellepoolest, et sellega seaduslikul viisil meie kõrgem riigivõim pärandas ühtlasi ka kõik need kõrgema võimu attribudid, mis võimuga alati kaasas käivad ja temale omased.

Kui meil ka ametlik hümn väljakuulutamine ja maksmapanek akti näol puudub, siis on see ometi automaatselt sündinud Eesti Vabariigi algpäevist peale, üldise rahvuslase kultuurvaranduse saavutusena maksvaks tunnustamisega. Pruugib ainult inglise laevastiku esituse ametlist vastuvõttu Tallinnas 13. detsembril 1918. aastal Estoonia valges saalis meele tuletada, kus vastuvõtt kandis täiesti ametlist laadi, kus eesti hümn inglise hümniga koos kanti ette ja koos ka üheväärilise auavalduse osaliseks sai. Tähtsamad silmapilgud Eesti Vabariigi alguspäevist, nagu 24. veebr. 1919. a., kus maa vaenlastest puhastatud ja Vabadusplatsil paraadi peeti, Asutava Kogu avamisel ja Eesti de jure tunnustamise puhul, tõendasid hümnis avalikku tunnustamist igapidi, nii ei jäänud seal enam mingit kahtlust, et hümn püsib seni, kui seisab Eesti riik.

Ei ole uudiseks, et igas riigis leidub isikuid, kes riigikorda ei taha tunnustada. Küsimus seisab ainult selles, kas meil sarnaseid vähem või rohkem leidub, kui teistel. Vene ajal sunniti politsei poolt pead riigihümni laulmise ajal paljastama ja kuna selleks eriseadus puudus, siis tarvitati mittesõnakuulmise korral Rhk. tr. s.

§ 30. Ka nüüd tuleks seda tarvitada vähemalt ajutiselt, eriseaduse puudusel, ja ma ei usu, et Eestis rahukohtunikke leiduks, kes süüdlase sarnastel juhtumistel vabaks mõistaks.

Uue eriseaduse väljaandmine on mitmeti kaalutlev ja vaieldav: ühest küljest pöörduvad harilikult kõikide silmad hünni ettekandmise ajal, kui keegi peaks seal juures mütsiga istuma, ikkagi politsei poole, ja politsei seisukoht võib muuta väga piimlikuks. Härra Vaev ütleb õigusega, et rahvas võib omavoli tarvitada politsei saamatuse korral riikluse mõtte jämedalt, hoolimatult ja toorelt ignoreerija vastu. Politsei on sunnitud rahva meelepaha ja tuska sarnasel juhtumisel vaheleastumisega vaigistama, kui ta seda ei tee, siis ei ole ta riikluse mõttele kaasatundja, siis ei aita ta riiklust austavate rahvahulkade lojaalset meeleolu kasvatada ega kinnitada.

Ei või salata, et politsei hünni ettekandmise ajal peab oskama üles näidata suurt osavust ja taktitunnet. Jätab keegi hünni ettekande ajal mütsi pähe, siis tuleb temale ette panna, pead paljastada. Kuna aga hünni laulmise ajal süüdlasele lähenemine segadust võiks sünnitada, siis tuleb seda teha ettevaatlikult, inimeste keskel tõsisel silmapilgul

mitte liikumist sünnitades. Selleks tuleb juba varakult silmitseda, milline publik kusagil osa võtab, missugune nende inimeste ülalpidamine ja kus kohal nemad asuvad publiku seas.

Kas aga eriseadus siin aidata suudaks, selle juures tuleb küll kahelda, sest kõiki nähtusi maailmas ei saa tuua alati otse kindlate seadusnormide alla. Nagu see kergesti arusaadav, on hünn riikluse tunde kõrgem ja peenem väljendus ja ei pruugi liialdada, kui teda kõrvu seati isegi puht usuliste tunnetega. Kuid viimased on kõigiti sarnases olukorras, mis ei luba enda üle seada mingisugust kontrolli ja sellepärast on nad ka üldiselt vabadeks kuulutatud. Kui tsivilisatsioon on loonud sellele ühiselu vormile, milles meie elame ja mida meie õigeks peame, kõrgema ja ilusama väljenduse, pealegi veel nii leplikku ja tasase iseloomuga, nagu see on Eesti Vabariigi hünn, mis kedagi ei riiva, siis tuleb ka seadusandlusel selle juure asuda õrnalt ja tagasihoidlikult. Seadus võib hünni kaitsta ainult nii palju ja selles ulatuses, et hünni ettekannete ajal ei haavataks korralikkude kodanikkude tundeid ja ei rüvetataks neid üleannetute isikute ülalpidamise ja tundeid haavavate väljaastumiste läbi.

Poliitiliste ühingute ja liitude kohused, ühingute ja nende liitude seaduse seisukohalt.

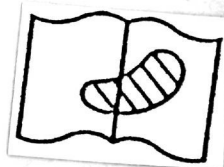
Eugen Maddison.

Teatavasti on ühingute ja nende liitude seadus („Riigi Teataja“ nr. 37 — 1926. a., sead. nr. 72), muu seas, oma tähelepanu ka poliitilistele ühingutele ja liitudele pööranud (§§ 3—5). Tunnustades neid meie riikluse oludes, iseäranis suure tähtsusega teguriteks, leidis seadusandlus tarviliku olevat asetada neid sarnasse seisukorda, mis võimaldaks neid alati arvel pida. Iseenesest mõistetav, et poliitiliste ühingute ja liitude arvelpidamine võiks sündida sel viisil, et vastavad ametasutused ise koguksid arvelpidamiseks tarvilisi andmeid. Kuid meie seadusandlus, mitte eitades, et sarnane kord oleks kõige vastuvõetavam ühingutesse ja liitudesse koondamise vabaduse seisukohalt, leidis, arvestades meie oludega, siiski otstarbekohasema olevat, kui tarvilis-

te andmete esitamise kohus lasuks poliitiliste ühingute ja liitude eneste peal. Asudes sellele seisukohale, arvestas seadusandlus ühtlasi ka sellega, et see kord ei muutuks tülikaks kodanikkudele. Sellepärast näebki ühingute ja nende liitude seadus ette kaks andmete esitamise viisi, mis omalt poolt põhjeneb sellele, et sama seadus näeb ette ka kaks liiki ühinguid ja liite, nimelt liht ühinguid ja liite ning ühinguid ja liite, kellel juriidilise isiku õigused.

Ühine nõudmine mõlema liigi poliitiliste ühingute ja liitude kohta on see, et neil oleks „põhikiri ja eestseisus või juhatus“ (§ 3 esimene lõige).

Missugused on siis need viisid? Üks neist on ette nähtud § 3 teises ja kolmandas lõikes ning § 4 ja on maksev liht ühin-

gute ja liitude kohta; teine — § 8 ja ühingute, seltside ja nende liitude registreerimise seaduses („Riigi Teataja“ nr. 37 — 1926. a., sead. nr. 73) ja käib ühingute ja liitude kohta, kes soovivad alustada tegevust juriidiliste isikutena. Esimese viisi järgi esitatakse põhikiri ja muud andmed politseile (prefektile); teise viisi järgi — siseministrile. Mõlematel viisidel on see mõte, et vastavad ametasutused oleksid informeeritud tekkivatest poliitilistest ühingutest ja liitudest. Teiste sõnadega, tahab tekkinud poliitiline ühing või liit elada liht ühinguna või liiduna, tuleb temal käia § 3. teises ja kolmandas lõikes tähendatud teed; tahab aga sarnane ühing või liit tegutseda juriidilise isikuna, tuleb temal valida, ühingute ja nende liitude seaduse § 8 põhjal, ühingute, seltside ja nende liitude registreerimise seaduses ettenähtud teed; sedasama teed tuleb tarvitada tulevikus ka liht ühingul või liidul, kui ta soovib juriidilise isiku õigused omandada, kuid omandades juriidilise isiku õigused, vabaneb ta lihtühingute ja liitude kohta käivate määruste alt, ning ta ei ole juba ühingute ja nende liitude seaduse põhjal midagi kohustatud esitama politseile (prefektile).

Tema eluraamat peetakse siseministeriumis ühingute, seltside ja nende liitude registri vastaval leheküljel, kust politseil ka võimalus ühel või teisel teel (see on juba sisemise korralduse küsimus) teda huvitavaid andmeid saada.

Võrreldes poliitiliste ja usu ühingute ja

liitude kohta maksmapandud korda, näeme, et selles suhtes valitseb nende vahel täieline parallelism ainult selle vahega, et usuühingutesse ja liitudesse purtuvad andmed on tsentraliseeritud, on koondatud kõik siseministeriumis (usuühingute ja nende liitude seaduse §§ 11 ja 13, „Riigi Teataja“ nr. 183/184 — 1925. a., sead. nr. 96), kuna poliitiliste ühingute ja liitude kohta on nemad osalt detsentraliseeritud (prefektuurides), osalt tsentraliseeritud (siseministeriumis). Sellepärast ei või õigeks pidada arvamist, nagu alluksid poliitilised ühingud ja liidud igal tingimusel ühingute ja liitude seaduse § 3. teises ja kolmandas ettenähtud korrale, s. t. et nemad oleksid kohustatud esitama prefektile oma põhikirja ja eestseisuse liigete nimekirja ning teatama igast muudatusest põhikirjas ja eestseisuse või juhatuse koosseisus jne., ka sel juhtumisel, kui nemad juriidilised isikud. Sellele arvamisele kõneleb juba vastu § 4. tekst, mille järgi § 3. korras prefektidele teadmiseks esitatavas põhikirjas peab sisalduma vähemalt: 1) ühingu või liidu nimetus ja eesmärk ja 2) eestseisuse või juhatuse koosseis ja asukoht, rääkimata sellest, et ühel ja samal ühingul ja liidul ei või olla kaht põhikirja: üks politseile, teine siseministeriumile esitamiseks. Võib olla ainult üks põhikiri, kas politseile või siseministri jaoks; missugune aga ta käesoleval juhusel peab olema, oleneb sellest, missugune on poliitiline ühing või liit, kas juriidiline isik või mitte.

Avalikud ettekanded ja tähtsamaid jooni avalikkude ettekannete seadusest.

E. Mets,

politseikooli direktor.

Kõige sagedamini tuleb politseil tege- mist teha avalikkude ettekannetega, kus tuleb kokkupuutumisi laiemate hulka- dega, nii mõnigi kord tuleb lahendada kü- simusi, mis vajavad kaalumist ja selgitust. Tahan puudutada mõnd küsimust, mida tegelikult elus sagedamini vaja lahendada.

Kõige pealt — mida mõista ava- likkude ettekannete all? Ava- likkude ettekannete seadus („R. T.“ nr. 43 — 1923. a.) ei too täpset definitsiooni ette-

kande mõiste seletamiseks, vaid loeb näi- detena üles mõned ettekanded (näitemän- gud, ooperid, kontserdid, kinoetendused j. n. e.), mille varal saame pildi, mida mõista ettekande all. Seadus teeb vahet avalikkude ja kinniste ettekannete vahel ja selle seaduse alla kuuluvad ainult avalik- kud ettekanded. Avalikkudeks loeb seadus neid ettekandeid, kuhu igauks võib pää- seda, kas tasu eest või ilma. Sellepärast ei saa avalikkudeks lugeda koduseid,

perekondlisi pidusid, nagu ristsed, pulmad, matused, ning muid koduseid ettekandeid ja lõbustusi, kus viibivad korraldajalt isiklikult kutsutud või isiklikult tuntud külalised. Nii pea, kui ettekandest osavõtjalt tasu võetakse, on see avalik. Näiteks, tulevad avalikkudeks lugeda seltside perekonna ja muud selletaolised ettekanded, kui seal tasu võetakse, kuigi sinna pääsevad ainult seltsi liikmed. Samuti on avalikud ettekanded küla simmanid, kui sinna pääsemiseks tasu võetakse.

Ettekannete liigid. Seadus jaotab avalikud ettekanded kolme liiki: 1) ettekanded, mis korraldatakse kinnistes ruumides (Aval. ettekannete s. § 1.): teatri, kino, tsirkuse j. n. e. ettekanded ning lõbustused (tantsud); 2) ettekanded, mis korraldatakse avalikkudel platsidel, tänavatel ja teedel (§ 5); 3) ettekanded, mis korraldatakse joogi- ning söögikohades, nagu restoraanides, söögimajades, kohvikutes j. n. e. (§ 4).

Iga nimetatud liigi ettekannete korraldamisel on eri kord. Nii on kinnistes ruumides ettekannete korraldajal tarvis ainult teatada kohalikule prefektile või komisarile linnas 12, maal 24 tundi enne ettekande algust, mille kohta antakse sellekohane kviitung. Selle juures peab mõistma aega 12 või 24 tundi nii, et teadaanne oleks juba prefekti või komissari käes nii palju aega enne algust, ei saa aga õigeaks ajaks tunnustada, kui isik (maal) 24 tundi enne ettekande algust teadaande postile annab. Olgu veel tähendatud, et siseminister võib vabastada teadaande kohustest üksikuid teatreid või korraldajaid. Nii sama võib teatada terve rea ettekannete kohta ühe korraga. Olgu siin kohal soovitada, et meie suuremad teatrid, nagu „Estoonia“, „Vanemuine“ j. t., kus järjekindlalt ettekandeid korraldatakse, teadaande kohustest vabastataks.

Teadaande peale vaatavad paljud politseinikud kui loa peale, mis õige ei ole. Teadaande mõte on, teatavaks teha politseivõimudele korraldatavast ettekandest, et võimalik oleks saata politsei esitaja kohale korra järelvalvajaks. Selle kohuse täitmata jätmine ei anna aga õigust ettekannet keelata, võib ainult korraldaja vastutusele võtta (Karistusmäärused trükiseaduse, avalikkude ettekannete seaduse ja raamatukaupluste ning avalikkude lugemistubade avamise seaduse rikumise asjus § 14, „R. T.“ nr. 43 — 1923.)

Teistes liikides toodud ettekannete korraldamiseks nõutakse luba, mille puudumisel ettekanne tuleb lõpetada.

Ettekannete korraldamiseks lahtise taeval all — avalikkudel platsidel, tänavatel ja teedel, annab luba prefekt. Sarnased ettekanded on: karussell avalikul platsil (laadal), vältoreli „kontserdid“ tänavatel ja hoovidel, karutantsitaja, mõõganeelaja j. n. e. ettekanded teedel ning tänavatel.

Ettekannete korraldamiseks joogi- ja söögikohades annab luba siseminister kohaliku omavalitsuse nõusolekul. Nende ettekannete all mõistetakse alalisi ettekandeid, mida korraldab joogi- või söögikoha omanik või pidaja omas ettevõttes, nagu: muusikalised ettekanded (trio, kvartett j. n. e.), laulud, kupleed, tantsud j. n. e., mida tuntakse üldnimetuse järel — „kabarée“.

Siin tuleb aga vahet teha ettekannetele, mida korraldab samades ruumides juhuslikult mõni kõrvaline isik. Näiteks, korraldab keegi isik restoraanis piduõhtu (mitte aga restoraanipidaja, tema sugulane või teenija) harilikult pidu eeskava järel. Sel korral käib see punkt esimese alla, tähendab ettekande korraldaja (kõrvaline isik) ei vaja mitte siseministri luba, vaid teatab ainult politseile (prefektile või komisarile).

Ettekannete aeg. Rohkesti lahkumineku arvamistes on tekitanud küsimus: millal võib ettekandeid korraldada. Selles mõttes ei tee seadus mingit kitsendust. Heakorra ja julgeoleku seaduse § 293. keelas ära avalikud ettekanded suurtel kirikulistel pühadel, mis aga nüüd on muudetud. Ka ei tee ettekannete seadus kitsendusi kella aja suhtes, olgu ettekanne päeval või öösel. Vaielusi võib esile kutsuda küsimus ettekannete alguse ja lõpu kohta. Avalikkude ettekannete seaduse § 2. p. 3. näeb ette, et teadaandes peab tähendama ettekande aja. Aja all mõistame loomulikult ettekande algust ja lõppu. Iga ettekande korraldaja võib juba varem kindlaks määrata, millal ta tahab ettekandega algust teha ja millal lõpetada. Eriti tähtis on ettekande lõpp, sest igal ettekandel viibib enamasti korrapidaja politseinik, kes peab teadma, millal ettekannete lõpetamist nõuda. Sellepärast on tarvilik teadaande vastuvõtmisel nõuda, et teadaandes oleks tähendatud ettekande algus ja lõpp. On lõpu kellaeg näidatud, nõuab politsei tähendatud kella ajal ettekande lõpetamist.

Ehitusseadus ja avalikud ettekanded. Ehituse seaduse § 161. (V. s. k. XII k. 1. j.) näeb ette, et igasuguseid hooneid, mis on määratud publiku tarvitamiseks, võib ehitama hakata peale sellekohase loasaamise (teedeministeeriumi ehitus-tehnika osakonnalt kohaliku omavalitsuse nõusolekul). Sarnaste hoonete all mõistame avalikke (rahva-) maju, kus on ette nähtud hulgalisi, kestvaid rahvakogumisi ühekorraga ja teatud ruumes. Näiteks: kirikud, teatrid, kinod, tsirkused, palaganid, maneeshid, haigemajad, vaestemajad, kurordid, passaashid, turukaubamajad j. n. e. Tsirkuste ja palaganide all tuleb mõista ka ajutisi presentehitusi ilma alusmüürita.

Tekib küsimus, kas võib ettekandeid korraldada eeltähtendatud ruumides, kus on mõeldud kestvalt ettekandeid korraldada, ilma ehituse loata; kas võib teadaande vastuvõtmisest ja sellekohase kviitungi andmisest keelduda. Siin on kaks täiesti iseseisvat küsimust. Näiteks, on keegi presentriidest hoone püstitanud ja teatab prefektile, et tema korraldab nimetatud hoones igal õhtul tsirkuse ettekandeid. Sel juhtumisel tuleb teadaanne vastu võtta ja kviitung välja anda. Teiselt poolt tuleb korraldajalt nõuda tsirkusehoone ehitamise loa ettenäitamist (kui seda ehitamise ajal pole tehtud ja ehitust seisma pole pandud). Puudub teedeministeeriumi luba, keelab prefekt selles hoones ettekannete korraldamise, kuigi teadaanne on olemas, ja võtab hoone omaniku loata hoone ehitamise eest vastutusele ning nõuab (kohtu läbi) ehituse lammutamist (R. N. S. §§ 65 ja 68). Sarnane keeld on mõeldav ning arusaadav põhjusel, et politsei valvab seltskonna julgeoleku järele ning kuidagi ei saa lubada rahvakogumist ruumi, mille kohta ei ole garantiid, et ta publikule kaela ei lange või seal mõnda suuremat õnnetust ei juhtu.

Peale selle tuleb politseil veel silmas pidada sellekohaseid ehituse erinõudeid, mida nõutakse maksvates määrustes. Nii on teedeministrilt antud määrus kino-teatrite ja kinoetenduste kohta („R. T.“ nr. 36 — 1926. a.), milles on ette nähtud üldised ehitusnõuded, siis nõuded eriliste seadete kohta: ruumide kõrgus, aknad ja ukSED, trepid ja käigud, platside asetus, klosetid, õhupuhastus, küte, valgustus, aparaadiruum, aparaat, tulikaitse ning ki-

noetendused seltsimajades. Üksikasjaliselt selle määruse juures peatumine veniks liig pikale.

Avalikud ettekanded ja heakord. Tähtsam osa ettekannete seadusest on avaliku korra ja julgeoleku kaitse ning kindlustamine. Selle seaduse § 7. paneb valve avalikkude ettekannete üle prefekti või tema asemiku peale, kellel seks otstarbeks õigus on nõutada tasuta 2 kohta, millest üks peab asuma mitte kaugemal kolmandast reast, esimestest (kallimatest) kohtadest. Sellega lasub politsei õlgadel üldine valve nii ettekannete kui ka korra järele.

Otsekohene järelvalve korra järele ettekannete korraldaja peale. Tema ülesandeks on: 1) valve korra järele ettekannete algusest kuni nende lõpuni ning selle üle, et ettekanded vastaks teadaandele; 2) määruste täitmine alaealiste avalikkudele ettekannetele pääsemise kui ka nende ülesastumise suhtes; 3) siseministri määruste täitmine ettekannete kohta joogi- ning söögikohtades.

Siin on seaduses teine seisukoht, kui see oli endise vene valve korra järele ainult politsei käes, kuna ettekannete korraldaja ei kannud mingisugust vastutust. Tegelikus elus on sellel väga suur tähendus, sest politsei ei tarvitse iga väikese asja pärast vahele segada või otsekohe publikuga vahekorda astuda korra jaluleseadmiseks. Selle tõttu jääb mõnigi vaenuline avaldus või arusaamatus tulemata, nagu oleneks korra nõudmine ainult politseiniku isiklisest soovist. Praktiliselt soovitatakse korra alalhoidmiseks igale korrapidajale politseinikule, ilmudes ettekannetele (eriti seltsi pidudel maal), ettekannete korraldajale meele tuletada, missugused kohused paneb temale seadus peale. Peale selle soovitatakse korraldajale määrata tegelaste hulgast korrapidajaid tarviduse järele, kellel rinnas mingisugune märk oleks, et igaüks teaks ja tunneks, et see on korra valvur. Märkab politseinik seaduse- või korra rikkumist, siis pöörab ta kohe kas ettekannete korraldaja või mõne määratud korraldaja tähelepanu. Ei võta ettekannete korraldaja tarvitusele sellekohaseid abinõusid või ei täida politseiniku seaduslist nõudmist, on viimasel põhjust korraldaja vastutusele võtmiseks R. N. S. § 29 põhjal. Korrarikkuja — piduline aga veendub, et korda nõutakse

korra enese pärast, aga mitte politseiniku isiklisest tahtest või võimu demonstratsioonist. Sel teel võib üks politseinik julgesti korda alal hoida suurematel pidustustel, kui ta aga suudab vaos hoida ettekannete korraldajat ja tema abilisi, millega politsei suudab kokku hoida oma tööjõudu. Veel enam, sel teel on võimalus piiri panna sagedastele pussitamistele maapidudel. Kui politseinik märkab kokkupõrget küla noorte vahel, juhtigu ta kohe sinna mitu korrapidajat, kes tülitsejaid laiali ajaks ja neid rahustaks. Niisamuti on kergem kõrvaldada alkoholi joomist pidudel. Tehtagu seda üle maa ja ma olen kindel, et maa pidudel kord märksa paraneb, vähemalt kasvatame nende korrapidajate läbi teatud hulga inimesi, kellel korranõudmisest enesest arusaamine ja tahtmine tekib korda pidada.

Teiseks praktiliseks abinõuks oleks asjaolu, et igakord, kui prefekt või komisar teadaande vastu võtab, tuleb korraldajale meele tema kohused. Meeletuletus oleks kõige otstarbekohasem läbi viia sel teel, et kviitungi teisele küljele või sellekohastele plankettidele trükitakse väljavõtte sadusest (§ 6.), nii et igaüks võib tutvuneda, missugused on ettekannete korraldaja kohused. Sarnane viis on läbi viidud kohtupidamises, kus kutsete, määruste ja mõnede otsuste plankettide teisele poolele on trükitud väljavõtted sadusest.

On pandud tähele, et paljud ei nõuagi teadaande vastuvõtmisel, kes on ettekannete eest vastutav, ja pärast ei saa kedagi vastutusele võtta. Sellepärast oldagu teadaannete vastuvõtmisel rohkem tähelepanelikum.

E t t e k a n n e t e l ö p e t a m i n e.
Avalikkude ettekannete saduse § 8. näeb ette, et politsei esitaja võib ettekannet lõpetada: 1) kui seda palub ettekannete korraldaja; 2) kui ettekanded otsekohe kõlblusvastased või kui ettekannetega mäsule, riigikorra kukutamisele või avaliku rahu või julgeoleku rikkumisele üles kutsutakse; 3) kui ettekannete ajal ette tulevad vägivaldsed kokkupõrkamised, mille kõrvaldamiseks teised abinõud tagajärjetuks jäänud; 4) kui ettekannetel ei täi-

deta käesoleva saduse määrusi, kui ka selle saduse põhjal haridusministrilt ning siseministrilt antud määrusi ning korraldajad nende määruste rikkumist politsei nõudmisel ei lõpeta; 5) kui ettekannete korraldajal luba puudub (avalikkudel platsidel või joogi- ning söögikohades).

Nagu toodust näeme, on ettekande lõpetamise põhjused täpselt üles loetud ja iga eksimine võib esile kutsuda tõsiseid sekeldusi. Ei tohi unustada, et ettekannete lõpetamisega või keeluga on ühenduses materjaalsed huvid, keelab politsei ettekande ära, jääb korraldaja loodetavast tulust ilma, ja kui lõpetamiseks või keeluks ei olnud küllalt alust, võib korraldaja kahjustasu nõudmisega esineda politseiniku vastu. Teiselt poolt ei jääta vastavalt poolt tähele panemata, kui korrapidaja politseinik ei ole lõpetanud sadusvastast ettekannet.

Olgu näiteks toodud mõned juhtumised, kus tihti eksitakse. Nii ei saa lõpetada ettekannet, kui selleks puudub teadaanne, mille all mõned, nagu eelpool tähendasin, mõistavad luba. Ei saa ka lõpetada ettekannet, kui ta teadaandest kõrvale kaldub. Mõlemil juhtumisel tuleb korraldaja vastutusele võtta karistusmääruste põhjal trükiseaduse, avalikkude ettekannete saduse ja raamatukaupluste ning avalikkude lugemistubade avamise saduse rikkumise asjus („R. T.“ nr. 43 — 1923. a.) §§ 14, 15, 16 ja 17 järele.

Ei saa ka ettekannet lõpetada, kui ettekande ajal mõned isikud omavahel tülitsevad, kaklevad või mõnel muul teel rikuvad rahu. Lõpetamiseks annab põhjust, kui seal ette tulevad üldised vägivaldsed kokkupõrked, mis ettekannete jätkamist takistavad või võimatuks teevad ja kui selle juures tarvilised hoiatused tehtud või tarvitusele võetud abinõud tagajärjetuks jäänud.

Nii on ettekannete lõpetamise kord, kui kaheteraga mõök, mis valusasti riivab ametnikku, kui ta eksib saduse käsitamisel. Sellepärast peab iga politseinik seda korda väga täpselt tundma ja sellesse küsimusse süvenema.

Mispärast sarnane leigus?

Eesti Vabariigi algpäevil võis märgata tolaeagses miilitsa teenijaskonnas suurt tungi ühistööle. Pea igas maakonnas moodustati miilitsateenijate ametiühisuse osakonnad. Neis osakondades seisid ametnikud eesotsas, kellel rohkem kogemusi seltsielus, kes suutsid kaasa tõmmata, virgutada teisi ühispüüetele. Pealinnas asus selle arengu tsentrum kesk-ametiühisuse nime all. Miilitsateenijate kesk-ametiühisusel oma osakondadega maakondade politseivalitsuste juures loomulikult ei olnud neid püüdeid, millised osutusid hiljemalt teiste ametiühisuste nimekandjatel — tööliste ametiühisustel.

Miilitsateenijate ametiühisuse osakondades asutati raamatukogusid, lugemislaudu, korraldati kirjandusõhtuid, referaate j.n.e. Need osakonnad tseentraliseeritult oleksid võinud areneda meie kutsehariduse hällideks — omal jõul ja abil, ilma riiklise toetuseta, niihästi vaimlise kui kehalise kultuuri levitamisel. Ka paar miilitsateenijate kongressi peeti Tallinnas, kus avaldati häid mõtteid, kust keskvalitsus ammutas teadmisi kohtadelt ametpere hädadest ja soovidest informatsiooni mõttes.

Keskvalitsus soovitas ja tervitas neid püüdeid, ja kui asi oleks selles suunas edasi arenenud, oma häälekandja, kutseajakirja, ellukutsumise küsimus poleks otsustamata jäänud. Kuid pikapeale selles arenemistendentsis võttis leigus maad.

Nagu igas ühiselu avalduses leidub isikuid, kes kaasvõitlejate teeneid ei taha hinnata, või ei suuda seda, kes tahaksid ise eesotsas olla juhtidena, hoolimata sellest, kas neil jätkub püsivust ja kogemusi, nõnda siis ka miilitsaperes tekkisid lõhed ja kostsid lõpuks lahkkelid. Ei leidunud enam ennastalgavaid isikuid, kes hoolimata intriigidest oleksid vankumata edasi töötanud, ning ametiühisuse osakonnad suikusid surnuale.

Et ametpere ühistunnet, liikumist ja läbikäimist absoluutselt paraliseerumast takistada, töötati ministeeriumi poolt Po-

Toimetuse märkus. Andes ruumi käesolevale artiklile, olgu veel kord tähendatud, et „Eesti Politseilehe“ üheks peaülesandeks on kasvatada politseiametnikke nende eneste kaastöö kaudu, kuid kahjuks on seda kaastööd liig vähe.
Toimetus.

litseiametnikkude Kogude normaalpõhikiri välja ja selle järele asutati perekamates politsei üksustes politseiametnikkude kogud ja kus võimalik, seal ka kogude juure kodud, tähendab, sellased kohad, kus ametnik vabal ajal võib keha kinnitada, istuda, puhata ja ametvandega koduselt juttu vesta, ilma et tal tarvitseks restoraanidesse ja lokaalidesse minna seltskonna arvustava silma alla aega veetma.

Kui suurel määral sarnased kogud omi eesmarke saavutanud ametpere kultuurarengul, rääkimata majandusliselt vastastikuselt avitamist, selleks puuduvad andmed, kuid nõnda palju on teada, et mõnel pool on asutatud laenukassad, kuhu igakuu palgast kassaliikmed maksavad teatud summa, ja tarbe korral kogunud kapitalist odava, näiteks, 6% laenu võivad saada. Hoiukapital kannab suuremat protsenti, kuid liikmed saavad hädakorral kuupalga suuruses summas laenu. Politseiperes võivad ka õnnetused juhtuda, näiteks, sureb hobune kons-taablil — võib laenukassa aidata.

Laenu tagasimaksmine sünnib osade kaupa, igakuuliselt. Kus sarnased kassad juba tegutsemas, seal tuntakse ka nende järgi tarvidust. Tihtilugu kipuvad vähema kuupalgaga ametnikud laenusid tegema eraisikute käest ja kaupmeestelt kaupu võlgu võtma. On aga omaabi põhimõttel asutatud kassast võimalik väikest laenu saada, mispärast siis kaupmeeskonnast heategijaid otsima minna?

Politseiametnikkude kogud on aga üksikutes maakondades praegu asutatud. Ei ole märgata seda tungi nende ellukutsumiseks, nagu eelpool ametiühisuse osakondade loomingu rääkis.

Politsei kogudel puudub tõsine kesk-korraldus ja kaasabi.

Mäletan viimasest miilitsateenijate kongressist mõtteid ja tungivaid soovivavalidusi häälekandja kutseajakirja käimapanemiseks. Seda küsimust võeti nagu eluküsimust.

Kui nüüd politsei kogud ülemaaliselt nõnda organiseeruks, et neile ametiühisuse iseloom saabuks, siis oleks tõesti rohkem edu meie praegusel häälekandjal „Politseilehel“.

Kogudes oleks võimalik lehe kasuks rohkem kihutustööd teha, seega lugejate

arvu suurendada, kuulutusi koguda, kaastöölisi ligi tõmmata j.n.e. Mida näeme aga praegusel ajal? Suurt leigust oma häälekandja „Politseilehe“ vastu.

Rääkimata kordnikest, kellel palgad tööpoolest väiksed, ei telli „Politseilehte“ ka kõik konstaablid. Ma ei tea küll lugejate arvu, sellepärast ei saa ütelda, kui suur protsent oma leigust kutseajakirja vastu üles näitavad, kuid välispolitseis on see protsent igatahes suur. Mõned peavad ajakirja kalliks, teised leiavad ta sisuliselt kehva olevat j.n.e., kuid kõik need väited ei ole lehe mittelugejatele vabanduseks.

800 marga kutseajakirja peale ohverdamine ei tohiks ka kõige väiksema palga saajat hirmutada. Kui ametnik korraka näiteks 5000 margalisest kuupalgast 800 marka lehe peale kulutab, siis loomulikult annab selle summa puudumine kuu jooksul ennast tunda. Aga kui ametnik tasub 800 marka aasta, s. o. 12 kuu jooksul, siis teeb see 67 marka kuus välja. Ja selle 67 marga lehe fondi määramine ei sünnita enam raskust. Võib ju üks kord pidul käimata jätta või mõnest muust väiksest lõbust loobuda.

Siin on olemas üks osa ametnikke, kes nagu hirmu pärast ülemuse ees, lehte tellivad, sest ülemus soovib seda; kuid sarnane liik lugejaid ei võta mõnikord vaevas lehte lahti lõigata.

Igatahes ka vähese palga juures ei tohiks oma ametit — kutset unustada, selle ametioskust õppimast ja täiendamast, mida tähtsal määral võimaldab „Politseilehe“ lugemine.

„Politseilehe“ mittelugejad annavad endast märku, et nad ei seisa ametis politseikutse huvi pärast, vaid näitavad, et nad kogemata on politseiteenistusse sattunud ja ainult leivatüki pärast ametit peavad, ent parajal silmapilgul „jalga lasevad“.

Mitmelt poolt on püütud tõendada, et suur protsent pidavat välispolitseis saamatuid ametnikke teenima. Ja loomulikult peame siis arvamistega leppima, kui meie sarnast leigust edaspidi üles näitame.

Kui inimene ei lähe oma ametiõppimise edasi, siis läheb tema tagasi. Surnud punktil ükski meist seista ei saa, sest ühiskond sammub arenemise rada ja ei hakka meie teadmatustega tulevikus arvestama.

Sellepärast peaks iga ametnik oma jõu kohaselt lehte toetama — tellima, soovi-

tama, võimalust mööda kaastööd saatma — ühe sõnaga, oma andi mööda kutseteadust rikastama. Kui ühistegelased, õpetajad, põllumehed, aiatöölised ja teised kutsetöölised tunnevad tarvidust oma kutseajakirja järele, seda enam peaksime meie, politseiametnikud, tundma tarvidust õpetliku ajakirja järele, sest meie loome oma ametit kõige raskemaks ja vastutusrikkamaks ühiskonnas. Meie pere on küllalt suur, et suudame väärilist ajakirja elus hoida; kui tahame, et leht sisukam oleks, siis peame ise käed külge panema ja teda ülaltähendatud viisil toetama.

Praegusel ajal võib lehe veergudel igaüks omi mõtteid avaldada, politseiameti üldhuvide kohaselt, arvustada seadusi ja määrusi, ära näidata meie majanduslikke vajadusi ja tulevikus tarvilisi muudatusi. Mida rohkem mõtteid toimetusse saadetakse, seda tuumakamaks kujuneb leht. Teisiti ei saagi ette kujutada. Ei tule oodata teiste abi, vaid omaabi mõte peaks rohkem läbistuma. Meie peame ükskord näitama, et meie ühiskondlikult nõnda kasvatatud ei olegi, kui üks suur osa seltskonnast seda kasvatamatust ja igasugust toorust politseiametkonna suhtes eriti püüab alla kriipsutada.

Kui meie tulevikus suudame oma häälekandja sedavõrd huvitavaks ja sisurikkaks teha toetuse ja kaastöödega, et teda teised ametasutused ja ka eraisikud huvi pärast tellima hakkavad, siis oleme politseiametkonnast lugupidamist tähtsal määral tõstnud ja kindlustanud.

On teatud ametkond ühiskonnas üldise lugupidamise ja heaksarvamise saavutanud, seda kergem on igal üksikul ennast kohustetäitmise juures maksmata panna ja hädatundidel moraalset toetust seltskonnalt leida.

Oleks ülim aeg seda ühiselt järel mõtelda ja jätta nurisemised ja arvustamised häälekandja „Politseilehe“ sisu suhtes, vaid tuleks rohkem tema tarvidust hinnata.

Kord avaldati mõtet lehe veergudel politseiteenijate kongressi kokkukutsumise tarvidusest. Kui on tarvidust üleilmlisi kongresse kutsuda kokku, enesest mõista, oleks tarvilik üksikutes riikides aegajalt neid korraldada. Oodatakse, et seda asja valitsus peaks algatama. Ise aga oleme sedavõrd leiged oma ameti ja majandusliste huvide vastu, et ei suuda kongressi

tarvidust lehe veergudel valgustada. Kui valitsus meid järsku kokku ajaks ja meie esineme karjana korraldamata, ilma kindla töökavata, mis meiega siis osatakse peale hakata? Tuleks avaldada lehes mõtteid ja harutada läbi tulevase kongressi töökava, tuleks näidata ja juhtida keskvalitsuse tähelpanu sellele tööle, mida kongressil tahetakse teha. Kui leitakse kong-

ressi kokkukutsumist igakülgselt kasulikuks, siis loomulikult tullakse vastu ja korraldatakse asja tarbekohaselt. Kus saame meie mõtteid avaldada? Kõige õigem koht — „Politseilehe“ veergudel.

Rohkem ühistunnet ja püüet ülesehitavale ja ametpere arendamistööle väljastpool õppeasutust — politseikooli!

Hääl.

Valvekorrast politsei jaoskondades.

Silmas pidades, et meil Üldkubermangu asutuste seaduse § 780 on maksev, peetakse kõikides politsei jaoskondades, peale Vabariigi Valitsuse poolt kindlaks määratud kantselei töötundide, veel iseäralist valvekorda. Seadus on seadus ja peab seda täitma. Nimetatud valvekord või teenistus on mitmet viisi korraldatud, näiteks: linna jaoskondades on valvekorral politsei kordnikud, kuna maa jaoskondades lasub valveteenistus ka kantselei-ametnikkude ja asjaajaja peal. Peale selle peetakse prefektuuri vahitoas linna jaoskondade konstaablite poolt alalist vahikorda. Siin linnas asuvad prefektuur, linna ja mõned maakonna jaoskondade kantseleid, kus neis maa jaosk. kantseleides ülemuse poolt ühetaolised valvekorrad on seatud sisse, mille järele igal ametnikul järjekorras peale oma hariliku tööaja tuleb veel oma kantseleis valvekorral käia. Koosseisude kitsenduse tõttu on praegusel töörohkel ajal kantseleis ametnikul rohkem kohuseid ja jõupingutust kui enamalt oli, kuna valvekorral olemine ka väsitavalt ja kurnavalt mõjub, sest harilik kantselei päevane töö on isegi küllalt korralikult ametnikku koormanud, pealegi tuleb kantseleis nii kui nii kaunis tihti ületunni töötada. Pean tähendama, et teenin politsei maa jaoskonna kantseleis ligi kuus aastat vahetpidamata ja selle aja kestel ei ole hädatarvilikku vajadust valvekorra ametniku järele olnud. Mõningaid üksikuid asju, mis

valvekorral oleku ajal on ette tulnud, oleks võidud teisiti õiendada, ilma et ametnikul oleks vaja tundide viisi valvekorral istuda. Minu arvates, võiks küll linnas asuvates maa jaoskondades niisugused, peaaegu ülearused, valvekorrad ära muuta, sest selle järele ei ole tarvidust, ja kuigi peaks harva midagi juhtuma, siis võiks seda väga hästi prefektuuri vahitoas olev konstaabel õiendada, kuna jaoskonnad asuvad prefektuuri läheduses. Alaline ametniku teenistuskohuste täitmisel olemine võib tema tervise peale halvavalt mõjuda ja tulevikus saatuslikuks kujuneda, kui pööret ei järgne õigel ajal. Selle vastu töötavad politsei linna jaoskondade kantseleides ametnikud sama palgaga ainult kella 8—15, mille tõttu samasugustel ametnikkudel on paremad töötingimused, sest nemad võivad peale hariliku tööaja sporti harrastada, mis tervisele kasulik, või jälle mingisugust kõrvalteenistust pidada, mis majandusliselt tulutoov.

Et nüüd riigi asutuste koosseisude vahendamine ja asjaajamise lihtsustamine päevakorral, siis oleks aeg ka eelpoolnimetatud valvekorra pidamist revideerimisele võtta ja ära muuta. Kui aga valvekorra äramuutmist siiski võimalikuks ei leita, siis oleks küll õiglasem asja nii lahendada, et nendele ametnikkudele, kellele peale oma hariliku tööaja tuleb valvekorral olla, saaks lisatasu makstud.

Maa hääl.

Saksamaa välispolitseist.

(V. „E. P.“ nr. 34.)

(Lõpp.)

Mis puutub välispolitsei ametnikkude igapäevasse teenistusse ja eriti selle teenistusaja kestvusse, siis valitseb selles mõttes tunduv vahe Saksamaa suurlinna- ja väiksemate linnade vahel. Berliinis

on üks kolmandik välisametnikkudest alaliselt postiteenistuses, see tähendab, üks kolmandik on alaliselt jaoskonna käsutada, kusjuures harilikult pool sellest arvust viibib postidel. Kui, näiteks, jaos-

konnas on 30 välisametnikku, siis viibib igapäev jaoskonnas 10 ametnikku ning neist on vähemalt viis alaliselt tänavatel. Teisel kolmandikul on praktilised õppused, n. nim. eriteenistus (Sonderdienst), siia kuulub laskmine, võimlemine, kursused jne.. Kolmas kolmandik puhkab. Iga välisametnik viibib seega Berliinis: 1. päeval kuni kella 1-ni kodus (vaba aeg), kella 1-st peale postiteenistuses; 2. päeval kuni kella 1-ni postiteenistuses, millele järgneb vaba aeg, ja 3. päeval enne lõunat õppusel (ehk politseikoolis kursustel) ning peale lõunat korrapidamisel teatrites ehk kodus (vaba aeg). Sellest näeme kõige pealt, et välisametnikul tuleb olla 24 tundi järgimööda politseiteenistuses. On arusaadav, et sarnane kord osutub raskena, eriti kui veel arvesse võtta Berliini poliitiliselt rasket olukorda, ja et viimased tunnid 24-tunnilises postiteenistuses on õige rängad, mille all peab loomulikult teenistus kannatama. Teisiti ei ole vähemalt senini aga suudetud asja korraldada, milles süüdi on Berliini suurus. Ametnikud maksavad omast taskust sõiduraha liikumisvahenditel sõitmise eest ja kui politseiteenistuse aega lühendada, suureneksid tunduvalt ametnikkude väljaminekud trammi-, maa-aluse raudtee, ringraudtee, omnibuse ja piletite peale sõitmiseks kodust teenistuskohale. Sootu teine on olukord väiksemates linnades, kus ametnikkude teenistuskohad vastavate politseiasutuste lähedal, kus selle pärast ei tule igapäevaseid kulusid liikumisvahendite tarvitamise eest maksta. Väiksemates linnades on seepärast üldiselt maksev kaheksatunniline postiteenistuse põhimõte, ainult mõnes kohas praktiseeritakse kümnetunnist teenistust. Missugune kord neist on parem, see on selge, kuid suurlinnade olukord ei luba, nagu öeldud, praegust korda muuta.

Valveteenistus sünnib kõikides jaoskondades normaalsetes oludes: 1) politsei postide kaudu, 2) patrullide kaudu, 3) eripatrullide kaudu, kusjuures ametnikud liiguvad nii hästi mundris, kui ka erariietes, 4) kriminaalametnikkude abil ja 5) politseinikkude kaudu politseikoerte abil.

Patrullide ülesandeks on jaoskonna piirides asuvate kõikide tänavate läbikäimine vähemalt üks kord öö-päeva jooksul, patrullimine sünnib täpse, juba varakult kindlaksmääratud kava järele. Päeval patrullib üks ametnik, öösel vähemalt kaks. Patrulli tööaeg kestab kaks kuni

kolm tundi, patrullid ei vaheta üksteist jaoskonnas, vaid teatavates vahetuspunktides, mis patrulli jaoks eraldi määratakse kindlaks. Muu seas olgu tähendatud, et Berliinis on hakatud viimasel ajal patrullimise teenistust ka jaoskondade piirides läbi viima autode abil, olgugi veel mitte kõikides jaoskondades. See patrullimine sünnib järgmiselt. Igal öösel saadetakse vastavasse jaoskonda üks auto kahe juhiga, kelledest üks sõidab kuni kella kahe teistkümmeni ja teine peale kesköö. Auto sõidab kahemeheline patrull. Jaoskonna juhi poolt kokkuseatud kava järele sõidab auto tänavate ja platside kaudu, sealjuures võimalikult tasa liikudes. Vahetevahel jääb auto seisma ning ametnikud käivad jala mõned tänavad ja platsid läbi. Sõitjad, s. o. patrull, vahetavad iga kahe tunni järele. Sellega saadakse kõigepealt seda kätte, et politsei kiiremini liigub, ja et tänavate kaudu, kus jalapatrull ainult ühel, äärmisel juhtumisel kahel korral ööpäeva jooksul liigub, mitu korda sõidetakse, muidugi teadmata millal ja nimelt mitu korda.

Peale patrullide on väljas veel politseipostid. Siin tuleb tähendada, et Saksa maal suuremat rõhku alalistele postidele ei panda, vaid katsutakse kaitset korraldada peaaesjalikult just rändavate postide, s. o. patrullide abil. Berliinis on politseipostid olemas liikumiskeskkohtades ja nii hästi Berliinis kui ka väiksemates linnades sarnastel kohtadel ja sarnaste asutuste juures, mis nõuavad alalist valvet. Sakslaste eneste arvates seisab postide suurim tähtsus õieti selles, et publik — kui on olemas postid — alati kindlasti teab, kust tema võib hädakorral leida politseiametniku.

Väljaspool linnapiiride asuvate maaalade kaitse korraldatakse kõigis linnades eriliste maapostide (Landposten) kaudu, mis asuvad kaugemates eeslinnades, kusjuures vastavad ametnikud on harilikult varustatud politseikoertega. Need ametnikud elavad üürikorterites, nende ülesandeks on kõikide politseifunktsioonide täitmine omas rajoonis, nende ülesannete hulka kuulub ka kriminaalpolitsei ametnikkude ülesannete täitmine, kui asi seda nõuab, kuni kriminaalametnikkude kohalejõudmiseni, nemad teostavad ka mitmesugust kontrolli, mis linnades enestes ei kuulu hariliku välispolitsei ametnikkude ülesannete hulka, nende on ülesandeks tehtud ka mitmesugused korraldused eksekutiiv-

politsei alal. Nemat alluvad sellele jaoskonna juhile, kelle jaoskonna piirides nende rajoon. Erilisi amet- ja teenistustunde neil ei ole, nagu meiegi maakonstaablitel, nemad on alati teenistuses. Üks kord nädalas on nemad aga teenistusest vabastatud, kusjuures vastav jaoskond neile saadab asetäitja. Majade küljes, kus nemad elavad, leidub harilikult sellekohane silt.

Tänavliikumise vahetpidamata kasvamine sarnases suurlinnas, nagu Berliinis, nõuab eriliste ametnikkude väljakoolitamist, kes oskaksid reguleerida liikumist. Senini olid Berliinis kahe politsei-grupi juures väikesed liikumise politsei osakonnad ning peale selle veel suurema politsei-grupi juures liikumise inspeksioon. Tegelikus elus selgus aga aja jooksul, et eraldatud liikumise politsei pole otstarbekohane. Jaoskonna juhil, näiteks, võeti võimalus kaastegev olla liikumise reguleerimisel temale alluva jaoskonna piirides, see aga oli vastolus põhimõttega, et jaoskonna ülem peab tervet jaoskonna politseid juhtima, ja tema on politseilises mõttes vastutav terve jaoskonna eest. Sellepärast likvideeriti hiljuti liikumise inspeksioon ja vastavaid ametnikke paigutati üksikutesse jaoskondadesse, kus liikumine suurem. Politsei liikumise reguleerimise teenistust kontrollivad erilised politsei-ohvitserid, kes asuvad politsei-gruppide juures ja kellede ülesandeks on hoolt kanda selle eest, et liikumise reguleerimine tehniliselt õieti sünniks ja et liikumise ametnikud (Verkehrsbeamte) oma raskele ja vastutusrikkale tööle oleksid tarvilisel määral ette valmistatud. Väiksemates linnades sünnib liikumise reguleerimine loomulikult välispostidel seisvate politseikordnikkude kaudu.

Saksamaa välispolitsei organisatsioonist on tingitud politsei kogumispunktide sisseseadmine suuremates linnades peale jaoskondade. Kogumispunktide ametnikkude ülesandeks on suuremate rajoonide valve (n. n. Bezirkswachen), kuhu kuuluvad mitu jaoskonda, nemad moodustavad õieti jaoskondade reservi ja alluvad Inspektionskommandeur'ile, kes neid võib kasutada erilistel juhtumistel ning häda- korral. Berliinis on sarnaseid rajoonide vahtkondi kaunis palju: igas inspeksiooni rajoonis on vähemalt üks vahtkond, harilikult on neid aga kaks. Väiksemates linnades selle vastu ei ole neid vahtkondi suuremal määral olemas, harilikult on neis

ainult üks „keskvahtkond“ (Zentralwache“), mis tingitud tarvidusest nii-kuinii vähearvulisi politseijõude koondada ühele kohale, mitme jaoks ei leidu ametnikke. Sellest juba selgub, et Berliinis üks vahtkond ikka tegutseb mitme jaoskonna piirides. Kui vahtkonna peal ei lasu erilised ülesanded, siis peab tema ka patrulli teenistust, nii et Berliini politsei jaoskondade piirides patrullivad nii hästi jaoskonna ametnikud kui ka rajooni vahtkonna ametnikud. Tänavatele ja platsidele, kus eriliselt midagi on karta (kus asuvad suuremad ärid, kus palju leidub varandusi jne.), saadetakse rohkem ametnikke patrullima, kui rahulikkudele tänavatele. Patrullide liikumise kord ja kava töötatakse välja ühiselt vastavate jaoskondade juhtidega. Kui tekib vajadus protokolle seada kokku, siis tehakse seda vastava jaoskonna kantseleis, kuhu samuti toimetatakse kõik rajooni vahtkonna patrulliametnikkude poolt arreteeritud isikud ja inimesed, kellede isikut vaja ühel või teisel põhjusel kindlaks teha. Vahtkondade ametnikud on vahetpidamata 24 tundi ametis — kella ühest kuni kella üheni enne lõunat. Vahtkondade kasutada on jalgrattad, sest meeskond peab suutma kiirelt liikuda, üksikutes kohtades on vahtkondade juures ka jõuvankrid. Vahtkondade ülesandeks on jaoskonna patrullidele abi anda nii palju ja nii hästi kui see vähegi võimalik. Jaoskonna ametnik aga peab omalt poolt hoolt kandma selle eest, et rajooni vahtkonna ametnikud, keda on abiks palutud, nii pea kui vähegi võimalik vabaneksid tööst ja tagasi ilmuksid vahtkonda, mille sisseseadmise eesmärgiks ju on abiandmine mitmele jaoskonnale ja reservi moodustamine hädajuhtumiste jaoks.

Normaalsetes oludes, see tähendab siis, kui vahtkondadel pole täita erilisi ülesandeid, mis neid seovad teatava kohaga, on päeval ja õhtul üks veerand vahtkonna meeskonnast väljas patrullimas, öösel pool meeskonda. Praegu vaieldakse Saksamaal sarnaste vahtkondade tarviduse ja otstarbekohasuse üle. Kui jaoskondade välisametnikud kaheksa tundi järgimööda on teenistuses (ja mitte 24, nagu Berliinis), ja kui sellejuures kõik ametnikud enam-vähem väljas on — postidel või patrullides — siis ei ole jaoskonnas tagavara-jõude olemas, kes võiksid häda korral appi rutata või sinna lähetatud saada, kus seda jaoskonna juhi arvates vaja. Kõige selle

tõttu on, üksikute politseitegelaste arvamise järgi, sarnaste vahtkondade — reserve olemasolu tarvilik ja õigustatud. Teiselt poolt ollakse arvamisel, et vahtkondi tuleks likvideerida ja vabanenud ametnikke paigutada jaoskondadesse, kus siis välisametnikkude arv tunduvat tõuseks välisestuse kasuks. Kui midagi juhtub, mis nõuab suurema arvu välisametnikkude vähjasaatmist, siis võiks abi paluda inspeksioonidelt, kus on olemas veel erilised reservid, n. nim. Einsatzbereitschaften. Arvatakse, et see väga otsustarbekohane on, seda enam, et sarnase vahtkonna rajooni piirid paljudel juhtumistel inspeksiooni piiridega ühte langevad. See vaielusküsimus pole igatahes veel lahendatud ja pole meile olulise tähtsusega.

Politseiametnikke rajoonide vahtkondadesse saadavad politseireservid, n. nim. Polizeibereitschaften. Peale vahtkondade meeskonna tulevad politseireservidest ka erireservide meeskonnad, milliste suurus ripub ära erireservide arvust ja võib olla ükskolmandik, pool ehk isegi rohkem reserve meeskonnast. Sarnane kord maksab praegu tõsi küll ainult Berliinis. Iga politseiinspeksioon on kohustatud temale alluva rajooni jaoks sarnast erireservi moodustama, mis seisab politsei ohvitseri ehk politseivahtmeistri (Polizeihaupt oder Oberwachtmeister) juhatuse all ja mis asub erilistes ruumides, mille kasutada on auto ja mis peab igal silmapilgul valmis olema väljasõiduks esimese käsu peale.

Erireservide ülesandeks on telefoni või mõnel muul teel antud käsu peale kas terve meeskonnaga ehk osaga ajaviitmatult autoga välja sõita. Sarnane käsk või korraldus antakse aga ainult siis, kui rajoonide vahtkondade ja politseijaoskondade meeskondadest ei jatku abi andmiseks või kui tähendatud jõude võimalik pole tarvilise kiirusega mobiliseerida või kui meeskond peab väga kiirelt kohale jõudma ja õige liikuv olema. Erireservide meeskonnad peavad otsekohe peale ülesannete täitmist vahtkonna ruumidesse tagasi ruttama, et valmis olla uute ülesannete täitmisele. Need erireservid töötavad peale inspeksioonile alluva rajooni jõudmist kõige lähemas kontaktis jaoskondade juhtidega. Samuti nagu vahtkondade otstarbekohasuse ja tarvilikkuse üle vaieldakse, nii vaieldakse praegu ka erireservide tarvilikkuse üle. Väiksema-

tes linnades on politseiorganisatsioon sarnaste reserve mõttes muidugi lihtsam. Vahtkonna ja erireservi ülesandeid täidab politseivalitsuse juures asuv keskvahtkond.

Politseireservid peavad veel ametnikke andma n. nim. Überfallkommando' de jaoks, s. o. komandode jaoks, mis on määratud abiandmiseks kodanikkudele varguste, röövimiste, kallaletungimiste j.n.e. puhul. Need komandod on väikse koosseisuga, harilikult on neis 2 kuni 6 meest, peale selle veel juht ning kiirsõitja väike auto. Kui kodanikkude elu või varendus on hädaohus, võivad kodanikud ise pöörduda komando poole, näit., telefoni teel abi paluda. - Berliinis ripub nende komandode arv ära telefoni keskjaamade arvust. Komandode asukohaks on osaliselt riigi majad, osaliselt aga ka telefoni keskjaamad, selle tõttu on võimalik neid kiirelt kätte saada ja abi paluda. Kaugemates eeslinnades ja väiksema tähtsusega linnaosades on komando ametnikud varustatud jalgratastega. Väiksemates linnades asub komando riigimajades, harilikult samas kohas, kus on ka mahutatud politsei erireserv. Abi palumine sünnib, samuti nagu Berliinis, harilikult telefoni teel.

Suuremate pidustuste ja sündmuste puhul, samuti ka suuremate rahutuste puhkemise korral ei jatku väiksemates linnades koosseisulistest ametnikkudest korra alalhoidmiseks ehk uuesti jaluleseadmiseks. Sarnastel juhtumistel lasub valitsuse presidendi, s. o. kõrgema valitsuse esitaja õlgadel ülesanne aegsasti muretseda tarvilikka abijõude ja neid saata politseivalitsuse käsutada. Muidugi ei juhtu sarnaseid asju väiksemates linnades sageli. Igatahes maksab niisugune põhimõte, et ootamatult puhkenud rahutuste kordadel politsei ei tohi sattuda raskesse olukorda või isegi alla jääda; niisugusel juhtumisel kontsentreeritakse kõik politseijõud ning jäetakse kõrvale ajutiselt ka harilikkude politsei ülesannete täitmine. Kõik on nii korraldatud, et reserve kohalejõudmisel viimased võivad otsekohe tegevust alustada, ilma et veel tekiksid mingisugused viivitused või segadused — kindel tegutsemise kava peab iga politseivalitsuse juhi poolt aegsasti välja töötatud olema.

Sootu teine on muidugi olukord Berliinis, kui pealinnas ja kõige suuremas linnas. Et vähegi ettekujutust anda Berliini

välispolitsei tööst suuremate sündmuste puhul, olgu siinkohal mõned arvud toodud. Endise saksa presidendi Eberti surnukeha üleviimisel jaama olid väljas peale harilikkude postide, patrullide jne. veel 53 erireservi ja 3 ratsareservi; praeguse presidendi v. Hindenburgi Berliini jõudmisel peale valimisi pidasid korda veel 49 erireservi ja 90 ratsapolitseinikku; v. Hindenburgi vannutamisel parlamendis oli väljas 16 reservi ja 60 ratsapolitseinikku; lennupäeval, mis korraldati 10 päeva kestvusel Tempelhofi väljal, pidasid korda peale harilikkude välisametnikkude veel kokku 109 reservi ning 1200 ratsapolitseinikku.

Reservide tarvitamisel käiakse Berliinis järgmise põhimõtte järele. Politseijaoskond peab tarbekorral suutma mitte ainult neid ülesandeid täita, mis otsekohe tema peal lasuvad, vaid peale selle veel suutma tööd teha üle hariliku igapäevase normi ja ulatuse. Nii on jaoskondade ülesandeks korda pidada suuremate, rahulikkude pidustuste, suuremate matuste, tähtsamate koosolekute puhul, samuti peab jaoskond ise kõvendatud patrulliteenistuse eest hoolt kandma poliitiliselt pünevatel päevadel; reservid peavad küll valmis olema igaks juhtumiseks, kuid neid tuleb tarvitada ainult tõsise hädaohu ja vajaduse korral. Neid kasutatakse siis, kui jaoskonna ametnikkudest tuleb puudus ehk kui ühel või teisel põhjusel ei saa välisteenistuses olevate ametnikkude arvu (posti ja patrulli ametnikkude arvu) vähendada, s. o. ikka siis, kui tuleb suursündmuste puhul hoolsalt korda pidada ehk kui on karta rahutuste puhkemist, samuti tarvitatakse reservisid avaliku korra rikkumiste korral suuremas ulatuses. Kuna ei jaotata reservi meeskonda jaoskondade vahel ära, vaid seda hoitakse koos kui suuremat tagavarajõudu.

Et tarvitikke politseijõude mobiliseerida, ilma et tuleks aega viita käskude andmisega ja eelkorralduste tegemisega, on Berliinis sisse seatud eriline häirekord. On olemas järgmine jaotus: normaalne olukord, häirekord G I (geschlossen Formation), G II reservide jaoks, R I (Revierbeamte), R II, R III jaoskondade ametnikkude jaoks ja üldine häire terve välispolitsei jaoks. On mõeldav, et teatavas rajoonis sündmused aset leiavad, mis nõuavad kõvendatud patrulli teenistust, ilma et veel mingit häiret antakse. Sarnasel korral saadetakse välja mitte pool,

vaid kakskolmandikku ehk isegi kolmeneljandikku tervest jaoskonna meeskonnast teatavatele kohtadele (turgudele, tähtsamatele äritänavatele jne.). Muidugi ei saa niisugune olukord kaua kesta, sest vahetust on vaja. Vastavate eeskirjade põhjal võib häiret anda ainult tõsisematel juhtumistel ning ametnikke võib niisugusel korral kasutada ainult nii kaua, kui see tõesti on tarvis, et võimalikult kokkuhoidlikult ümberkäia inimeste jõuga.

Häire korral saavad ametnikud, kes erakorraliselt teenistuses viibivad, tasuta süüa ehk neile antakse vastava aja eest söögiraha toiduainete turuhindade kõrguse alusel. Luba tasuta ametnikkude toitmiseks häire korral annab Berliinis politseipresident, provintsis valitsuspresident. Kui toitmine kauem kestab kui päeva, annab vastava loa siseminister. Kui vähegi võimalik, antakse toitu natuuras järgmisest päevast peale vastava loa saamist kuni päevani, mil luba kustutatakse. Põhimõttelikult katsutakse läbi saada ilma sularaha andmiseta ametnikkudele. Kui ametnikkude teenistuspaik on kaugel kohast, kus üldine söömine korraldatud, katsutakse toitu üldisest köögist saata neile ametnikkudele.

Küsimuse otsustamine, missugust häirekorra tarvitusele võtta, ripub ära olukorra iseloomust. Ülalkirjeldatud häirejaotus mitmesse liiki on selleks läbi viidud, et vajaduse korral võiksid ärarippuvalt sündmustest ja sündmuste käigust tegutseda kas suuremad politseigrupid ehk väikesed salgad, teiste sõnadega, et mitte põhjuse ja asjata igakord suurt aparaati liikuma panna ja inimeste jõudu väsitada. R. häirekorda tarvitatakse siis, kui on tegemist ülesannete täitmisega, mis küll suuremad kui harilik igapäevane töö, kuid milleks pole vaja suuremaid koondusi välja saata. Siia, näiteks, kuuluvad suuremad spordipidustused, mis nõuavad erilist liikumise reguleerimist, samuti tähtsamate koosolekute kaitse jne. Ka teatavatel rahutuste juhtumistel, nagu, näiteks, rahutuste puhul toiduainete hindade tõusmise pärast jne. kasutatakse R. häirekorda. G. korda tarvitatakse muudel juhtumistel, s. o. siis, kui võimalik ei ole jaoskonna ametnikke ära kasutada, kes kõvendatud postidel või patrullides väljas viibivad ehk kui asja iseloomu tõttu on vaja tugevaid politseinikkude salkasid tänavatele saata. Siia kuuluvad muidugi rahutused, alates väiksemate strei-

kidega ja lõpetades sõjariistus mässuga. Samuti kuuluvad siia aga ka suuremad sündmused, mis poliitilise iseloomuga ehk mida võidakse ühelt või teiselt poolt kasutada poliitiliste sihtide teostamiseks, nagu suured demonstratsioonid, mälestussammaste avamine, kus karta on korrarikkumisi, tehniliste asutuste kaitse — siia kuuluvad esimeses järjekorras post ning raudtee. Niisugustel juhtumistel saadetakse ühes erireservidega välja ka rajoonide vahtkonnad ning viimaste ülesandeid täidavad juba jaoskonna ametnikud.

Jaoskonna ametnikkude kogumine ei ole ette nähtud, see võib küsimuse alla tulla ainult siis, kui otstarbekohane ei ole võrdlemisi nõrgajõulisi jaoskonde saatuse hooleks jätta, eriti mõistagi siis, kui politsei peab sündmuste arenemise käigu tagajärjel tõsisesse võitlusse astuma. Põhimõtte aga, mis praeguses Saksamaa politseis maksab, on see, et kodanikud peavad alati teadmisel olema, et ka rahututel aegadel politsei alati harilikul kohal viibib, et iga kodanik ka rasketel poliitiliselt keerulistel päevadel politsei kordniku sealt ees leiab, kus tema on harjunud teda iga päev nägema, ka niisugustel päevadel peab kodanikul kindel tunne olema, et politsei teda ja tema varandust kaitseb. Sellepärast on kõik Berliini politsei jaoskonnad nii organiseeritud, et nemad hädapäeval ise ennast võivad kaitsta. Kuulipildujad ja karabiinid ühes tarvilise moonaga on alati lahinguvalmis, samuti käsigranaadid; aeg-ajalt kontroleeritakse neid ja proovitakse nende kõlbulikkust. Jaoskondade kaitsmiseks erakordsetel päevadel on maksma pandud üldised ettekirjutused, kusjuures üksikasju ei puudutata ehk ainult niisugusel määral, nagu nemad ka tegelikult läbiviidavad. Hädapäeval peavad jaoskondade juhid suutma omal algatusel õieti tegutseda. Niisugustel kordadel ei patrulli mõistagi enam üksikud ametnikud, vaid patrullid on suuresti kõvendatud (kuni kuue meheni). Jalgpatrullide kõvendamiseks ja kaitseks saadetakse ühtlasi ka välja jalgrattamehi ning polit-

selautosid; viimased sõidavad vahetpidamata linna tänavate mööda, eriti seal, kus suuremaid rahutusi karta (näit., äride rüüstamist).

Väiksemates linnades sarnast häirejaotust ei ole, sest selle järele ei ole mingit tarvidust. Neis linnades tuleb hädakordadel alarmeerida tervet politseid ja mitte ainult üksikuid osasid; väiksemates linnades on politsei hädajuhtumiste vastu valmistatud, nagu Berliini politseigi, loomulikult on seal aga kaitseorganisatsioon teisiti korraldatud.

Lõpuks veel mõni sõna kommunaalpolitseist. Linnades, kus on riiklise politsei kõrval veel olemas kommunaalpolitsei, seisab terve politseiaparaadi eesotsas linnapea — Bürgermeister või Oberbürgermeister. Politseijaoskondi ei ole tihti peale neis linnades olemas. Tööstuse politsei ja eksekutiivpolitsei ülesandeid, samuti möllimisega ja registreerimisega seotud ülesandeid täidab kommunaalpolitsei valitsus. Harilikku tänavteenistust kannab riikline välispolitsei, kes harilikult on koondatud ühte keskk kohta, n.nim. Zentralwache'sse. Politseiliselt karistada ei saa üksi politseiasutus sarnases linnas. Protokollid ja teadaanded käivad keerulist pikka teed, enne kui nemad satuvad asutusse, mille kompetentsi kuulub administratiiv korras karistuste määramine. Iseenesest see hea nähtus ei ole, kui arvesse võtta üldist Saksamaal maksma pandud korda, mispärast selle vastu ka palju kõneldakse ja kirjutatakse. Kui rahutused puhkevad, siis annab linnapea välispolitsei juhile — Kommandeur'ile käsu tarvilikka abinõusid tarvitada korra alalhoidmiseks ehk uuesti jaluleseadmiseks. Välispolitsei kohalikule juhile allub seejuures aga üksinda riikline politsei, aga kunagi mitte kommunaalpolitsei. Kommandeur'il tuleb niisugustel kordadel ühendusse astuda ka kommunaalpolitseiga, tuleb viimase organisatsiooni juhiga läbirääkida ja kõik see ei ole muidugi asjale kasuks, eriti siis, kui on vaja kiirelt tegutseda.

Ametlik osa.

Käsu kirjalga 2. septembrist s. a. nr. 72 siseministeeriumile

on piirivalve valitsuse ülem kol.-leitn. Hans Kurvits 28. augustil s. a. tervispa-randusliselt puhkusest tagasi jõudnud ja

oma ametikohuste täitmisele asunud; staabi ülem kol.-leitn. J. Anderson on oma otsekoheste kohuste täitmisele asunud.

**Käsukirjaga 2. septembrist s. a. nr. 71
siseministeeriumile**

on avaldatud teadmiseks Vabariigi Valitsuse otsus 25. augustist s. a. (prot. nr. 84, p. III):

„Politseikooli direktor Eduard Mets, kes Vabariigi Valitsuse otsusega 26. märtsist s. a. kinnitatud ühtlasi ka politseiinspektoriks, vabastada omal palvel politseiinspektori ametist, arvates 15. augustist s. a.“

Avaldatud teadmiseks Vabariigi Valitsuse otsus 25. augustist s. a. (prot. nr. 84, p. IV):

„Siseministeeriumi ülemääraline ametnik Aleksander Tamman kinnitada politseiinspektori kohustetäitjaks, arvates 15. augustist s. a.“

Möödunud aastast kuni käesoleva aasta augustikuuni on Tallinnas mitmetesse elukorteritesse murtud sisse, seal suuremal arvul igasuguseid kallihinnalisi kasukaid ja kuld- ja hõbeasju varastatud, mille jälgimisel, avalikustegemisel ja likvideerimisel on erilist hoolsust, algatust ja energilist püsivust oma ametialal üles näidanud van. assistent J. Kask, assistendi k. t. Puskar, van. assistent J. Ernits ja assistendid J. Raudsepp ja V. Teets, mispärast neile on määratud rahalist autasu igale ühele järgmiselt: Van. assistent J. Kask'ile 10.000 marka, assistendi k. t. K. Puskar'ile 5000 marka, van. assistent J. Ernits'ale 3000 marka, assistent J. Raudsepp'ale 3000 marka, assistent V. Teets'ile 3000 marka.

Piirivalve valitsuse ülema käsukiri 24. augustist s. a. nr. 82:

Käsukirjaga kaitsevæle nr. 3218 piirivalvesse ületoodud teenistuse huvides 20. augustist s. a. van. leitn. Osvald Profen on määratud M/v. nr. 1 komanderiks eeltähendatud kuupäevast arvates.

**Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga
1. septembrist s. a. nr. 87**

on avaldatud sõjaministri käsukiri nr. 203 6. maist 1926. a.: „Kinnitan ametisse Vabariigi Ohvitseride Keskkogu kevadisel korralisel peakoosolekul 24. aprillil s. a. valitud Ohvitseride Keskkogu juhatuse ja revisjoni-komisjoni järgmises koosseisus:

Esimees: kindralstaabi kindral-major Nikolai Reek; abiesimees: kolonel-leitnant August Trakmann; liikmed: kolonel-leitnant Konstantin Lembit Trakmann, kindralstaabi kolonel Gustav Jonson, kapten-leitnant Valentin Grenz; tagava-

ra liikmed: kindralstaabi kolonel-leitn. Hugo-Eduard Kauler, kapten-major Johan Masik; revisjoni-komisjon: kindralmajor Gustav Kunnos, kolonel-leitnant Hans Kurvits, kolonel Vilhelm Marder; tagavara liikmed: kolonel-leitnant Eduard Rüütel, major Ferd. Tönso.“

Politseidirektori käsukirjaga 21. augustist s. a. nr. 35

on Tartu linna 2. jaoskonna politseikomissari asjaajajaks määratud sama politsei 1. jaoskonna vanem kantselei ametnik Roman Volt, arvates 5. aug. s. a.

Politseidirektori käsukirjaga 26. augustist s. a. nr. 36

on Tallinna 2. jaoskonna konstaabel Arnold Treimann vabastatud ametist omal palvel, arvates 14. augustist s. a.

Politseikooli nimekirjas olev politseikooli alama klassi lõpetanud kasvandik Johannes Niilus, kes ajutiselt Tartu-Valga prefekti korralduses, on määratud Tartu-Valga prefektuuri koosseisu, arvates 15. augustist s. a.

Narva 1. jaoskonna konstaabel August Rosenvald on vabastatud ametist omal palvel, arvates 1. septembrist s. a.

Satserinna 2. raiooni konstaabli kohustetäitja Petserimaal Johannes Ojalill on vabastatud ametist omal palvel, arvates 5. septembrist s. a.

Suure-Jaani alevi raiooni konstaabel Viljandimaal Voldemar Kuusik on teenistuse huvides ametist vabastatud, arvates 1. septembrist s. a.

Politseidirektori käsukiri 31. aug. s. a. nr. 37:

Siseministri resolutsiooniga 24. augustist s. a. on poliitilise politsei assistendi kohustetäitja Võrus Albert Pruks vabastatud ametist omal palvel, arvates 1. septembrist s. a.

Politseikooli abikomissar Arvid Nolsken on paigutatud ümber omal palvel ja teenistuse huvides politsei ratsareservi konstaabliks Petseris, arvates 1. septembrist s. a.

Vääna raiooni konstaabel Harjumaal Aleksander Semelson on vabastatud ametist omal palvel, arvates 15. sept. s. a.

Politseikooli nimekirjas olevad politseikooli kõrgema klassi lõpetanud kasvandik Johannes Maasik ja Boris Laupmann, kes ajutiselt Tallinna-Harju prefekti korralduses, on määratud konstaabliteks Tallinna-Harju prefektuuri koosseisu, Maasik arvates 1. septembrist ja Laupmann — 15. septembrist s. a.

Tallinna-Harju prefekti käsukirjaga

25. augustist s. a. nr. 43

on prefektuuri asjaajaja Julius Animägi teenistusest vabastatud haiguse tõttu, arvates 15. augustist s. a.

Tartu-Valga prefekti käsukiri 3. sept. s. a. nr. 60.

Rakvere-Paide prefektuuri koosseisust üle tulla soovi avaldanud Paide pol. jaoskonna kantselei ametnik Rosalie Mets on

määratud politseidirektori nõusolekul Tartu-Valga prefektuuri koosseisu Tartu linna 1. pol. jaoskonda vanemaks kantselei ametnikuks vabaolevale kohale, 1. septembrist s. a. arvates.

Valga kriminaalpolitsei end. agent Karl Luckin, kes koosseisude vähendamise tõttu 20. veebruarist 1926. a. teenistusest vabastatud, on määratud Tartu-Valga prefektuuri koosseisu Valga jaoskonda kordnikuks, 1. septembrist s. a. arvates.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 765. Lugeja nr. 103. Küsimus. Kas on maksvate seaduste põhjal kahevõitlusele (duellile) väljakutsutud isikul seaduslik alus kutse avaldajat vastutusele võtta, kui kirja läbi auhaavajat.

Vastus: Võib, kui vastav isik end haavatuna tunneb. Peale selle on väljakutse karistatav N. S. § 1497 p. 1. järgi.

H. V. Küsimused:

1) Kas on kaitseliidul õigus oma liigetele isiklike laskeriistade kandmise ja hoidmise lubasid välja anda. Jaataval korral, kellel nimelt on sarnaste lubade väljaandmise õigus ja missuguste laskeriistade peale?

2) Kas käivad volikirjad, politseile ja teistele riigiasutustele raudteel saadetud kauba ja pakkide kättesaamiseks tempelmaksu alla? Kas käivad tempelmaksu alla samasugused volikirjad posti kaudu saadetud pakkide ja raha kättesaamiseks?

Vastused: 1) Laskeriistade hoidmise, kandmise, nendega kauplemise ja nende valmistamise määrusest („Riigi Teataja“ nr. 13 — 1921. a., nr. 135/136 — 1925. a. j. t.) tuleb järeldada, et kaitseliitlastele annab luba isiklike laskeriistade kandmiseks ja hoidmiseks vastav politsei prefekt. Erand on tehtud ainult kaitseväelastele (§ 2. märkus 1.).

2) Ei käi, kui volitus on antud samas asutuses teenivale ametnikule.

Nr. 794. A. V. Küsimus: Mõisa on endise omaniku tütarde (5) vahel jagatud, nii et igähe nimel on üle 50 tessatiini suurune maatükk. Maaomanikud on kõik 5 väljamaal (Pariisis). Maa on üldiselt renditud ühele rentnikule, kes aga renti ei maksa, vaid on lepingu põhjal kohustatud 30 aasta jooksul mõningaid hooneid

ehitama, mis sõja ajal on purustatud. Sõjakahju on ammu kätte saadud. Rendi-lepingus on punkt, et rentnik maksab kõik riigi ja omavalitsuse võlad. Seaduses liikumata varanduse maksu kohta maal § 27 („R. T.“ nr. 18/19 — 1920. a.) on öeldud, et liikumata varanduse maks nõutakse sisse isikult, kelle päralt on kreposti raamatute järele maatükk. Nende 5 omanikul siin peale maatükkide mingisugust varandust ei ole, kuna maksusid on igal ühel kogunud maatüki pealt üle 20.000 marga.

Kuidas tuleks siin talitada? Kas politseikomissar on siin kohustatud maatükke laskma hinnata, aresti alla panna ning ära müüa, jaataval korral missuguste seaduste alusel ja kas seda on võimalik teha omanikkude juuresolekuta. Eitaval korral, kes on kohustatud seda tegema. Minu teada politsei kinnisvara ei tohi müüa.

Vastus: Riigimaksude sissenõudmisel tuleb käia riigi vastuvaidlemata nõudmiste seadustiku (положение о взысканіяхъ по безспорнымъ дѣламъ казны, S. K. XVI. k., II. j.) järele niivõrd, kui võrd selleks ei ole vastavates maksuseadustes erilist korda. Maal asuvate liikumata varanduste pealt võetava maksu seaduse järele („Riigi Teataja“ nr. 18/19 — 1920. a.) kujuneb selle maksu sissenõudmine järgmiselt: kui ühe kuu jooksul peale maksu tähtaega maksuvõlg ei ole tasutud, siis teatab valla- või alevivalitsus viivitamata kohalisele politseile makuvõlgnevate varanduste nimekirja maksuvõla sissenõudmiseks maksuinspektori juhatusel järgmiste abinõudega (§ 32); tähendatud kuu jooksul õiendamata jäänud maksuvõla- ja viivitusraha nõuab po-

litsei kõige pealt võlgniku liikumata varanduse sissetulekust sisse; kui võlgniku liikumata varandus sissetulekut ei too või võlga kolme kuu jooksul tasuda ei jõua, siis määrab politsei maksuvõla katmiseks võlgniku liikuva varanduse müügile, välja arvatud põllupidamise inventaari (§ 33); ei saa aga § 33. tähendatud abinõudega maksuvõlg tasutud, siis kirjutatakse võlgniku liikumata varandus ühes põllupidamise inventaariga politsei poolt üles ja hinnatakse ära riiginõudmiste täitmise kohta käivate määruste põhjal (§ 34); varanduse üleskirjutamise päevast kuni väljamüügi päevani on liikumata varanduse omanikul õigus väljamüüki seisma panna maksuvõla ja viivitusraha õiendamise (§ 35); kui maksuvõlg 1. aprilliks järgmisel aastal

tasumata jääb, siis müüakse võlgniku varandus avalikul enampakkumisel jaolt või tervelt ära, riiginõudmiste täitmise kohta käivate määruste põhjal jne. (§ 36.)

Järjekult, kui käesoleval juhtumisel võlgnikkudel ei ole sissetulekuid liikumata varanduse pealt või liikuvat varandust, tuleb liikuva varanduse üleskirjutamisele ja hindamisele asuda. Mis puutub aga selle varanduse müügisse enampakkumise teel, siis on siin mõeldud riigi vastuvaidlemata nõudmiste sissenõudmise seadustiku (ПОЛ. О ВЪЗЫСКАНИЯХЪ ПО БЕЗСПОРНЫМЪ ДѢЛАМЪ КАЗНЫ, S. K. XVI. k., II. j.) määrused, mille järgi müük sünnib kubermangu valitsuse (käesoleval juhtumisel meil maksva riigikorra järele rahaministeeriumi) korraldusel.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksusetuks järgmised tunnistused:

- Eltermann, Otto Miina p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. 5. Rakvere jalaväe rügemendi ülemalt 23. 9. 20 a. nr. 9328. (40093)
- Karamõschew, Jakob Jakobi p., Nansenini pass nr. 1279/1140, millel Tartu-Valga prefektilt välja antud 26. 5. 26 a. nr. 1934 peatusluba, — maksusega kuni 28. juulini 1926 a. (40096)
- Matscholis, Jadviga, välispass, v. a. Poola saatkonnast 22. 6. 23 a. nr. 78/285, millel elamisluba, v. a. 31. juulil 1925 a. nr. 1301/14251 — maksusega kuni 2. 6. 26 a. (40099)
- Stahlberg, Johan Jakobi p., laskeriistaluba, v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 1922 a. nr. 1889 — viie aasta peale. (40100)
- Viira, Karl Augusti p., välispass, v. a. politsei peaval. 11. 11. 25 a. nr. 6403. (40205)
- Prensky, Israel Daaveti p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendilt 1924 a. (40401)
- Musk, Voldemar Tõnise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe komisjonist 1. 10. 24 a. nr. 10243. (40428)

- Kuum, Ado Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sõjaministeeriumi korraldusvalitsuselt 3. 1. 26 a. nr. 11976. (40421)
- Haggus, Richard Aleksandri p., kaitseliidu tunnistus, v. a. Kalevi Kaitse-Liidu maleva pealikult 1925 a. (40431)
- Hurvitsch, Abram Israeli p., Nansenini pass, v. a. Nõmme jsk. pol. ülemalt. (40433)
- Õis, Rudolf Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Rakvere rahvaväe komisjonist 1925 a. (40434)
- Mikk, Artur Jüri p., välispass, v. a. politsei peavalits. 22. 12. 25 a. nr. 7164. (40435)
- Inno, Voldemar Jaani p., sõjaväe isikutunnistus, v. a. Mereväe ekipashi ülemalt 1925 a. nr. 42626/302. (40437)
- Villmann, Eduard Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Rakvere 5. jalaväe rügemendi ülemalt 1925 a. (40453)
- Hammann, Bruno Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt, ja Kaitse-Liidu tunnistus, v. a. 6. malevkonna pealikult nr 76/4326. (40455)
- Puri, Aleksander Marie p., sõjav. vab. tunnistus. (40458)
- Järv, Eduard Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. div. suurtükiväe ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 757. (40502)

Birk, Alfred Jakobi p., laskeriista luba, v. a. Pärnu prefekti ülemalt 14. 3. 25 a. nr. 545 — maksvusega kuni 26. 2. 26 a. Ivanov, Vassili, Nanseni pass. (40703) (40521)

Tunnustatakse maksvaks järgmine ülesleitud tunnistus:

Silbergleich, August Jakobi p., laskeriista luba, v. a. Tallinna-Harju prefektilt 1926 a. nr. 461. (38588)

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Säremat, Eduard Samueli p., v. a. Raudtee politsei ülemalt 30. 3. 21 a. nr. 8996. (40464)

Tomson, Toomas Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1919 a. (40465)

Raudkepp, Erika Johani t., v. a. Amb-lavallaval. 1920 a. (40466)

Kurbel, Jaan Ado p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 13. 5. 19 a. (40467)

Anderson, Eliise Jüri t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 228. (40468)

Käsper, Emma Jakobi t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. (40469)

Epinatjev, Viktor Leonidi p., v. a. 2. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 5. 5. 26 a. nr. 648. (40470)

Rätsep, Aliide Villemi t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 1923 a. nr. 15592. (40471)

Tants, Melanie Peetri t., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 5. 12. 19 a. nr. 552. (40472)

Drosda, Leo Joosepi p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 1923 a. nr. 1095. (40473)

Maasik, Ida Eduardi t., v. a. Tudolinna vallaval. (40474)

Kraamer, August Joosepi p., v. a. Lasnamäe pol. jsk. ülemalt nr. 4877. (40475)

Kafer, Karl Friedrich Priidu p., v. a. Kaarma-Suure vallaval. 1923 a. nr. 111. (40476)

Paalberg, Alma Hermani t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 17. 12. 19 a. nr. 2973. (40477)

Albert, Anna Hansu t., v. a. Peningi vallaval. nr. 1281. (40479)

Saunvel, Aleksander Jakobi p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1923 a. nr. 1104. (40480)

Poolakas, Karl Robert Peetri p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 30. 4. 24 a. nr. 1503. (40481)

Järv, Pauliine Voldemari t., nr. 3672.

(40482)

Saliste, Marie Elisabeth Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 1919 a. (40483)

Kerson, Oskar Jakobi p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 5. 3. 21 a. (40484)

Gerberg, Aleksander Joosepi p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1919 a. (40486)

Leppik, Aleksander Tõnise p., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 1920 a. nr. 1580. (40487)

Hansen, Georg Johani p., v. a. Are vallaval. 2. 6. 20 a. nr. 69. (40488)

Saarepera, Karl Mihkli p., v. a. Tall. linna politsei sadama jsk. ülemalt 6. 12. 19 a. nr. 123. (40489)

Sepp, Johannes Liisa p., v. a. Vastemõisa vallaval. 1923 a. (40490)

Siffer, Hilja Mihkli t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 30. 6. 21 a. nr. 16113. (40493)

Kellu, Aurelie Juhani t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. (40494)

Blauberg, Albert Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 24. 3. 23 a. nr. 474. (40495)

Noorlind, Theodor Mardi p., v. a. raudtee politsei 1. jsk. ülemalt 22. 3. 24 a. nr. 120/6552. (40496)

Altrof, Viktor Voldemari p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 1925 a. (40497)

Karring, Guido Eduardi p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 15. 1. 20 a. nr. 5416. (40498)

Kivi, Ludmilla Peedu t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 1924 a. nr. 2869. (40499)

Ulfesak, Otto Johannes Otto p., v. a. Tallinna linna pol. 1. jsk. 1919 a. (40500)

Armulik, Pauliine Adami t., v. a. Erastvere vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 537. (40522)

Judin, Fekla Ivani t., v. a. Vasknarva vallaval. 2. 12. 19 a. nr. 493. (40523)

Rassadkina, Maria Aleksandri t., v. a. Vasknarva vallaval. 28. 11. 19 a. nr. 227. (40524)

Lopp, Magnus Tõnise p., v. a. Häädemeeste vallaval. 7. 3. 24 a. nr. 427. (40525)

Janson, Olga Jakobi t., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 17. 12. 20 a. nr. 5560. (40526)

Rooks, Harald Heinrichi p., v. a. Jõhvi alevival. 28. 2. 22 a. nr. 171. (40873)

- Vinni, Miina Jaani t., v. a. Maidla vallaval. 1922 a. (40527)
- Rolland, Johan Ennu p., v. a. Penuja vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 217. (40528)
- Järv, Martha Jakobi t., v. a. Talli vallaval. 7. 12. 19 a. nr. 637. (40529)
- Michelson-Rebane, Paula, v. a. Viljandi maak. pol. ülemalt 20. 11. 19 a. nr. 478. (40530)
- Mänd, Jakob Jakobi p., v. a. Taali vallaval. 16. 12. 21 a. nr. 138. (40531)
- Pederson, Paul Peetri p., v. a. Viljandi maak. pol. 4. jsk. ülemalt 13. 12. 19 a. nr. 133. (40532)
- Poltimäe, Anton Gustavi p., v. a. Rae vallaval. 17. 8. 23 a. nr. 182. (40533)
- Valter, Mihkel Jaani p., v. a. Vee vallaval. 26. 7. 20 a. nr. 205. (40535)
- Roman, Johannes Aleksandri p., v. a. Voka vallaval. 10. 4. 19 a. nr. 1015. (40536)
- Otto, Johannes Mardi p., v. a. Voka vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 434. (40537)
- Seestrand, Anton Pauluse p., v. a. Voka vallaval. 2. 7. 20 a. nr. 1125. (40538)
- Mikiver, Bernhard Johani p., v. a. Järve vallaval. 9. 11. 19 a. nr. 96. (40539)
- Karja, August Eduard Jüri p., v. a. Rägavere vallaval. 28. 1. 21 a. nr. 1098. (40540)
- Parts, Johan Hansu p., v. a. Polli vallaval. 22. 3. 20 a. nr. 628. (40541)
- Kool, Karl, v. a. Aaspere vallaval. 20. 2. 20 a. nr. 1406. (40543)
- Omer, August, v. a. Aaspere vallaval. 2. 12. 19 a. nr. 307. (40544)
- Baumann, Karl, v. a. Aaspere vallaval. 9. 4. 26 a. nr. 489. (40545)
- Kuuse, Mall Mardi t., v. a. Abja vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 1225. (40546)
- Särm, Jaan Joonase p. (40547)
- Riimann, Natalie Jakobi t., v. a. Kabala vallaval. 12. 8. 22 a. nr. 96. (40548)
- Koppel, Harald Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 7. 11. 23 a. nr. 3040. (40549)
- Hanson, Friedrich Jaani p., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 19. 2. 20 a. nr. 11039. (40551)
- Tartu, Ida Joosepi t., v. a. Kopli pol. jsk. 17. 2. 26 a. nr. 105. (40552)
- PaaS, Magdaleena Ado t., v. a. Lasnamäe abijsk. ülemalt 1925 a. nr. 507. (40553)
- Hoyningen-Huene, Günther Volde-mari p. (40555)
- Viekberg, Helene Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. (40557)
- Blum, Eliise Gustavi t., v. a. Pada vallaval. 1922 a. nr. 1690. (40801)
- Perlmann, Simon Abrami p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 1922 a. nr. 10569. (40804)
- Landmann, Valter Hansu p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 7. 5. 24 a. nr. 1528. (40805)
- Karlson, Eduard Karli p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 1922 a. (40806)
- Reinvelt, Leena Karli t., v. a. 6. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 10. 2. 26 a. nr. 134. (40807)
- Märska, Anton Timofei p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 26. 6. 22 a. nr. 10526. (40808)
- Kruus, Anton Mihkli p., v. a. Kalvi vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 324. (40851)
- Küüts, Vilhelmine Mihkli t., v. a. Suigu vallaval. 25. 10. 21 a. nr. 103. (40853)
- Veisbah, Madis Mardi p., v. a. Undla vallaval. 4. 12. 19 a. nr. 25. (40855)
- Taltsep, Rudolf Jaani p., v. a. Undla vallaval. 17. 9. 20 a. nr. 1418. (40856)
- Karafin, Osvald Madise p., v. a. Iisaku vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 218. (40857)
- Lohk, Amalie Anne t., v. a. Laatre vallaval. 19. 12. 21 a. nr. 701. (40859)
- Peterberg, Aurelie Mihkli t., v. a. Einmani vallaval. (40861)
- Kesküla, Paul Jüri p., v. a. Rae vallaval. (40861)
- Akel, Emilie Jaani t., v. a. Valga linna pol. ülemalt 27. 10. 20 a. nr. 8862. (40863)
- Palgi, Joosep Juhani p., v. a. Koiola vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 135.
- Raudask, Aleksander Joosepi p., v. a. Toolamaa vallaval. 21. 10. 21 a. nr. 39.
- Härmits, Karl Eduard Augusti p., v. a. Koiola vallaval. 2. 12. 24 a. nr. 119.
- Piirisild, Marie Peetri t., v. a. Laasva vallaval. 1. 12. 19 a. nr. 5.
- Kakko, Hermiine Hendriku t., v. a. Pindi vallaval. 14. 1. 20 a. nr. 196.
- Sohard, Paul Jaani p., v. a. Veriora vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 67.
- Tiik, Eduard Karli p., v. a. Veinjärve vallaval. 29. 1. 23 a. nr. 29.
- Peters, Harald Mihkli p., v. a. Alliku vallaval. 22. 10. 20 a. nr. 543.
- Takk, Ann Hansu t., v. a. Kaarli vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 67.
- Viilup, Johannes Johani p., v. a. Türi alevival. 23. 3. 20 a. nr. 729.

- Lõvi, Jaan Jaani p., v. a. Türi alevival. 29. 12. 19 a. nr. 596.
- Kassin Artur Johani p., v. a. Haanja vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 266.
- Treimann, Frits Karli p., v. a. Sõmerpalu vallaval. 18. 2. 20 a. nr. 570.
- Leets, Mery Voldemari t., v. a. Võru linna pol. ülemalt 28. 11. 19 a. nr. 2031.
- Rääbis, Voldemar Peetri p., v. a. Kasaritsa vallaval. 14. 8. 25 a. nr. 136.
- Toom, August Jaani p., v. a. Rõuge vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 279.
- Koovik, Gustav Jaani p., v. a. Tartu l. pol. 2. jsk. 3. 3. 25 a. nr. 4411/191711.
- Upsar, Jaan Johani p., v. a. Laanemetsa vallaval. 15. 12. 20 a. nr. 849.
- Laats, Liina Otto t., v. a. Taheva vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 59.
- Piigli, Jaan Mihkli p., v. a. Valga maak. ja linna pol. jsk. ülemalt 18. 11. 21 a. nr. 10248.
- Ader, Jakob, v. a. Kärla vallaval. 24. 8. 20 a. nr. 336.
- Võlma, Johannes, v. a. Vao vallaval. 12. 12. 22 a. nr. 9.
- Seil, Mihkel, v. a. Torgu vallaval. 11. 5. 20 a. nr. 520.
- Villberg, Harald Johannese p., v. a. Ambla vallaval. 12. 5. 20 a. nr. 1480.
- Düüna, Osvald Mardi p., v. a. Järva-kandi vallaval. 1920 a. nr. 508.
- Kaasik, August Hindreku p., v. a. Tapa politsei jsk. ülemalt 11. 12. 19 a. nr. 624.
- Kurjama, Mihkel Jüri p.
- Orav, Aleksander Augusti p.
- Kraus, Juuli Hansu t., v. a. Helme vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 210.
- Paakspuu, Siim Siimu p., v. a. Tõrva alevival. 20. 9. 22 a. nr. 104.
- Bulajevski, Aleksander, v. a. politsei peaval. 22. 9. 24 a. nr. 12644/26109.
- Kull, Emma, v. a. Panikovitshi vallaval. nr. 455.
- Schibikov, Evdokia, v. a. Petseri vallaval. 31. 3. 24 a. nr. 493.
- Fröhling, Emmy Karli t., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 14. 6. 24 a. nr. 655.
- Olei, Mendel Froimi p., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 28. 11. 25 a. nr. 1312.
- Raavik, Leena Tõnise t., v. a. Pärnu linna pol. ülem. 30. 12. 1919 a. nr. 8434.
- Laas, Jutta Karli t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 17. 1. 20 a. nr. 5628.
- Tohver, Jaan Jüri p., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 20. 12. 1919 a. nr. 7014.
- Kask, Anton Jakobi p., v. a. Vaivara vallaval. 7. 5. 20 a. nr. 787.
- Ivanova, Anisja Larioni t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 18. 11. 20 a. nr. 26760.
- Bärengrub, Martin Jaani p., v. a. 1. jsk. politseikomissariit Narvas 21. 1. 26 a. nr. 30.
- Jakobi, Leontiine (Lonny), v. a. Tall. linna pol. ülemalt 11. 2. 20 a. nr. 3266.
- Jakobi, Hugo Karli p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 10. 2. 23 a. nr. 467.
- Kuropatkin, Dimitri Ignati p., v. a. Narooa vallaval. 21. 9. 20 a. nr. 698.
- Angerja, Aleksander Aleksandri p., v. a. Narooa vallaval. 30. 8. 21 a. nr. 1756.
- Aden, Linda Mihkli t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 1. 10. 20 a. nr. 15477.
- Küin, Anna Ado t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 16. 12. 19 a. nr. 6470.
- Pensa, Liisa Anne t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 12. 12. 19 a. nr. 5493.
- Deinhard, Vilhelm Antoni p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 29. 3. 20 a. nr. 12677.
- Ivanova, Praskovja, v. a. Irboska vallaval. 8. 2. 21 a. nr. 8565.
- Talomees, Luise Armilde Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 7. 1. 20 a. nr. 9887.
- Grosberg, Marie Elisabethi t., v. a. Valga linna pol. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 97.
- Sickell, Alma Heinrichi t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 10. 12. 19 a. nr. 3848.
- Vassiljeva, Nadeshda Aleksandri t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 18. 2. 21 a. nr. 16869.
- Kahn, Tanny Leo t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 21. 10. 20 a. nr. 15702.
- Otti, Karl Adami p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 22. 12. 22 a. nr. 82.
- Mölders, Ida Juhani t., v. a. Vesneri vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 1831.
- Laul, Johannes Villemi p., v. a. Tartu linna 3. jsk. ülem. 20. 1. 22 a. nr. 13813.
- Radovetski, Valentin. (31438)
- Pikver, Johannes Villemi p. (31439)
- Adamson, Anna. (31440)
- Reisner, Evald. (31441)
- Raap, Alma Priidu t. (31442)
- Piirson, Maria. (31443)
- Jalakas, Gustav Liisa p. (31444)
- Põrn, Maria Karli t. (31445)
- Teras, Gustav Madise p. (31446)
- Poplevko, Frieda. (31447)
- Siim, Ella Villemi t. (31448)
- Plaks, Paul Peetri p. (31449)
- Bortsch, Viktor. (31450)

- Brauwerk, Ksenja Aleksei t., v. a. Sinalepa vallaval. 1. 5. 22 a. nr. 990. (33990)
- Treifeld, Marie Jakobi t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 10. 1. 24 a. nr. 42. (33991)
- Kask, Jaan Johani p., v. a. Haapsalu linna pol. ülemalt 10. 12. 19 a. nr. 2024. (33992)
- Pruel, Maria, v. a. Taebla vallaval. 22. 10. 21 a. nr. 346. (37242)
- Valma, Johannes, v. a. Taebla vallaval. 28. 5. 24 a. nr. 122. (37241)
- Altmann, Jaan, v. a. Oru vallaval. 27. 4. 20 a. nr. 453. (37243)
- Mikkov, Aliide, v. a. Porkuni vallaval. 25. 6. 26 a. nr. 650. (37244)
- Ruutmann, Hilda Juhani t., v. a. Keila vallaval. 22. 6. 26 a. nr. 1867. (38415)
- Pallas, Anna Maria t., v. a. Varbola vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 287. (38416)
- Kruus, Johan Mihkli p., v. a. Kloostri vallaval. 13. 3. 20 a. nr. 1231. (38417)
- Karja, Leopold Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 9. 7. 20 a. nr. 13862. (38418)
- Toom, Richard Aleksandri p., v. a. Albu vallaval. 13. 9. 23 a. nr. 127. (38419)
- Pantelejev, Afeksander Mihaili p., v. a. Vasknarva vallaval. 13. 5. 23 a. nr. 173. (38420)
- Rooland, Johannes Hansu p., v. a. Varbola vallaval. 28. 12. 20 a. nr. 858. (38421)
- Ränk, Sofia Feodori t., v. a. Leisi vallaval. 5. 4. 23 a. nr. 21. (38422)
- Kangur, Johannes Hansu p., v. a. Varbola vallaval. 21. 4. 22 a. nr. 29. (38423)
- Timpermann, Johannes Johani p., v. a. Uue-Võidu vallaval. 1924 a. (38769)
- Kais, Anna Mihkli t., v. a. Sürgavere vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 605. (38769)
- Reising, Helene Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 25. 8. 22 a. nr. 18197. (38769)
- Umbra, Jaan Jaani p., v. a. Vana-Võidu vallaval. (38769)
- Mansberg, Otto Augusti p., v. a. Lehtse vallaval. (39246)
- Nuberg, Arnold Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt. (39247)
- Sui, Olga Jaani t., v. a. Püssi vallaval. (39248)
- Rosenberg, Elviine Hindreku t., v. a. Nehatu vallaval. 22. 8. 24 a. nr. 437. (39250)
- Vahter, Mirjam Natalie t., v. a. Nehatu vallaval. 13. 6. 22 a. nr. 1478. (39249)
- Stahlmann, Johannes Friedrichi p., v. a. Rapla vallaval. 9. 3. 20 a. nr. 1165. (39282)
- Koolma, Hans Jaani p., v. a. Raiküla vallaval. 19. 5. 20 a. nr. 255. (39283)
- Kertmann, Mart Mihkli p., v. a. Rapla vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 2678. (39284)
- Loorberg, Martha Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 23. 8. 24 a. nr. 4662. (39285)
- Neinberg, Pauliine Jüri t., v. a. Kohila vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 322. (39286)
- Pihelgas, Johan Jaani p., v. a. Juuru vallaval. 4. 2. 20 a. nr. 851. (39287)
- Riberg, Mathilde, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 13. 3. 24 a. nr. 444. (39491)
- Kulm, Hilda, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 18. 9. 22 a. nr. 401. (39492)
- Erm, Jüri, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 8. 11. 23 a. nr. 1875. (39493)
- Ohtla, Marie, v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 11. 11. 20 a. nr. 7403. (39495)
- Persidsky, Vladimir, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 10. 3. 25 a. nr. 845. (39496)
- Sööt, Gustav, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 20. 1. 20 a. nr. 7587. (39497)
- Paarman, Erna, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 26. 8. 22 a. nr. 256. (39498)
- Vanala, Karl, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 24. 4. 26 a. nr. 639. (39499)
- Köster, Vassili, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 15. 8. 24 a. nr. 1225. (39500)
- Bong, Thea-Emma Daaveti t., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 21. 3. 22 a. nr. 8304. (39515)
- Bertel, Roman Martini p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 4744. (39516)
- Svarzsultz, Felitsitas Juliuse t., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 31. 12. 19 a. nr. 8551. (39517)
- Porgasaar, August Jüri p., v. a. Puurmani vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 112. (39518)
- Pihlak, Anna Johani t., v. a. Vana-Sinlepa vallaval. 31. 5. 21 a. nr. 33. (39520)
- Siimann, Johanna Hansu t., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 26. 9. 22 a. nr. 8626. (39521)
- Kirs, Gustav Jaani p., v. a. Lelle vallaval. 17. 8. 20 a. nr. 692. (39522)
- Kalep, Tõnis Antoni p., v. a. Vana-Tänasilma vallaval. 2. 4. 20 a. nr. 757. (39523)

- Leetberg, Karl Jaani p., v. a. Paasvere vallaval. 3. 8. 20 a. nr. 968. (39724)
- Leemets, Madis Adami p., v. a. Paasvere vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 565. (39725)
- Veerbaum, Jakob Hansu p., v. a. Vao vallaval. 4. 12. 19 a. nr. 33. (39726)
- Avik, Aleksei Jaani p., v. a. Laimjala vallaval. 10. 9. 20 a. nr. 267. (39973)
- Frik, Niina. (40022)
- Sarjas, Emilie, nr. 69. (40023)
- Tamm, Olga Tõnu t. (40024)
- Põldmann, Maria Jaani t., v. a. Haapsalu linna pol. jsk. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 1039. (40182)
- Kumm, Meeta Jakobi t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 12. 1. 25 a. nr. 81/195731. (40221)
- Masing, Theodor Theodori p., v. a. 1. jsk. politseikomissariit Tallinnas 16. 4. 26 a. nr. 751/319052. (40222)
- Katfelt, Martha Priidu t., v. a. Kuresaare linna pol. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 845. (40223)
- Hirschfeldt, Herbert Pauli p., v. a. 1. jsk. politseikomissariit Tallinnas 9. 1. 26 a. nr. 38/298288. (40224)
- Leppik, Aleksander Jaani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 19. 6. 19 a. nr. 24122. (40225)
- Vaks, Madis Paaveli p., v. a. Tallinna linna pol. 1. jsk. ülemalt 30. 4. 23 a. nr. 865/058626. (40226)
- Kingisepp, Johannes Pärna p., v. a. Tallinna linna pol. Kopli abijsk. nr. 123/060818. (40227)
- Jers, Johannes Villemi p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 3. 9. 21 a. nr. 13393. (40228)
- Leedu, Vally Karli t., v. a. Kogula vallaval. 18. 5. 23 a. nr. 83/18774. (40229)
- Stau, Olga Karli t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 4. 2. 20 a. nr. 2574. (40230)
- Kari, Liine Hansu t., v. a. Tallinna pol. 1. jsk. ül. 6. 12. 24 a. nr. 3658/198135. (40231)
- Valk, Joosep Liisa p., v. a. Tallinna linna pol. sadama jsk. ülemalt 7. 2. 25 a. nr. 715/22915. (40232)
- Põldmann, Gustav Gustavi p., v. a. Abja vallaval. 23. 3. 25 a. nr. 61. (40274)
- Kotkas, Jaak Hansu p., v. a. Tallinna linna pol. 4. jsk. 9. 12. 19 a. nr. 2894. (40276)
- Oras, Helene Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 7. 2. 24 a. nr. 264. (40275)
- Permas, Johannes Tiiu p., v. a. 4. jsk. politseikomissariit Tallinnas 13. 2. 26 a. nr. 252. (40277)
- Siiibel, Elfriide Juliuse t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 5. 5. 25 a. nr. 1119. (40278)
- Selesnev-Schinkarenko, Anton Vassili p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 11. 11. 21 a. nr. 16835. (40279)
- Grünthal, Miina Tooma t., v. a. Saue vallaval. 12. 3. 20 a. nr. 1079. (40280)
- Dreimann, Elviira Frantsi t., nr. 176. (40562)
- Land, Peeter Peedu p., v. a. Nõmme pol. jsk. ülemalt nr. 49. (40563)
- Mandijäär, Leena Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. nr. 3972. (40564)
- Kremm, Voldemar Tõnu p., v. a. Alavere vallaval. nr. 16. (40565)
- Rosenstrach, Johanna Kristjani t., nr. 1478. (40566)
- Sepp, Oskar Peetri p., v. a. Lümmada vallaval. (40567)
- Essabel, Jakob Peetri p., v. a. Vohnja vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 548. (40568)
- Kaeramaa, August Juhani p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt. (40571)
- Schütz, Bertha Magdalena Aleksandri t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 3. 2. 20 a. nr. 3142. (40572)
- Grosberg, Marie Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1919 a. nr. 489. (40573)
- Meier, Juuli Jaani t., v. a. Veinjärve vallaval. nr. 1361. (40574)
- Krull, Konstantin Aleksandri p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. (40575)
- Bogdanov, Ivan Grigori p., v. a. politsei peaval. 21. 7. 23 a. nr. 147/9500. (40576)
- Vilippus, Selma Joosepi t., v. a. Kolga vallaval. 31. 8. 20 a. nr. 1558. (40577)
- Besubova, Vassilissa Stepani t., v. a. Kasepää vallaval. nr. 343. (40580)
- Korobov, Lasar Jefimi p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (40581)
- Evald, Agathe Vassili t., v. a. Nõmme pol. jsk. 1923 a. nr. 97. (40582)
- Insberg, Theodor Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. nr. 3835. (40585)
- Martinson, Martin Jakobi p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 12. 4. 20 a. nr. 8632. (40586)
- Veper, Vilhelmine Jakobi t., v. a. Vihula vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 207. (40588)

- Raagel, Feliks Oskari p., v. a. Tall. politsei sadama jsk. 19. 2. 25 a. nr. 770/233877. (40587)
- Kesküla, Kristiine Matvei t., v. a. Muhu-Suure vallav. 15. 4. 22 a. nr. 1001. (40651)
- Nee, Johannes Andrei p., v. a. Massu vallaval. 19. 9. 22 a. nr. 1125. (40652)
- Kiipli, Salme Aliide Jakobi t., v. a. Räsina vallaval. 2. 7. 21 a. nr. 32. (40751)
- Kolubai, Anastasja Emeljani t., v. a. Meeksi vallaval. 5. 2. 21 a. nr. 1311. (40752)
- Siimo, Johannes Kusta p., v. a. Mäksa vallaval. 16. 12. 24 a. nr. 318. (40753)
- Röömberg, Johan Jaani p., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 22. 5. 20 a. nr. 610. (40754)
- Vindi, Elisabeth Kusta t., v. a. 8. 2. 20 a. nr. 745. (40755)
- Meerikann, Joosep Hansu p., v. a. Kavastu vallaval. 3. 11. 20 a. nr. 1253. (40756)
- Popov, Ivan Vassili p., v. a. Kastre-Võnnu vallaval. 28. 9. 20 a. nr. 2614. (40757)
- Sibul, Samuel Jaani p., v. a. Kavastu vallaval. 3. 10. 21 a. nr. 1405. (40758)
- Timmermann, Julius Jaani p., v. a. Kambja vallaval. 30. 4. 20 a. (40759)
- Saar, Johannes Eduard Peetri p., v. a. Kastre-Võnnu vallaval. 9. 3. 20 a. nr. 1159. (40760)
- Kams, Karl Mari p., v. a. Toolamaa vallaval. 12. 10. 20 a. nr. 353. (40761)
- Velikanov, Nikolai Karki p., v. a. Peipsiäärse vallav. 2. 12. 20 a. nr. 1947. (40762)
- Juhanson, Ludvig Ado p., v. a. Mäksa vallaval. 29. 4. 24 a. nr. 180. (40763)
- Lepvalts, Julchen Johanna Emma Peetri t., v. a. Tammistu vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 171. (40764)
- Stahlberg, Johan Jakobi p., v. a. Ropka vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 37. (40765)
- Urm, August Mihkli p., v. a. Ropka vallaval. 15. 10. 20 a. nr. 877. (40766)
- Leib, Paul Peetri p., v. a. Kõlleste vallaval. 25. 1. 20 a. nr. 434. (40767)
- Veidemann, Amalie Augusti t., v. a. Ropka vallaval. 3. 2. 20 a. nr. 173. (40768)
- Tõik, Jaan Jüri p., v. a. Vastse-Kuuste vallaval. 23. 11. 20 a. nr. 456. (40769)
- Schiffer, Paul Pauli p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 3. 6. 24 a. nr. 1618. (40810)
- Repnau, Adele Antoni t., v. a. Rae vallaval. 11. 5. 20 a. nr. 1808. (40813)
- Sharikova, Akulina, v. a. Irboska vallaval. nr. 1702. (40865)
- Pushkina, Nadeshda, v. a. Irboska vallaval. nr. 4819. (40866)
- Univer, Peeter Ennu p., v. a. Pöögla vallaval. 30. 4. 20 a. nr. 133. (40867)
- Univer, Mari Hendriku t., v. a. Pöögla vallaval. 30. 4. 20 a. nr. 134. (40868)
- Varkel, Sofie Mihkli t., v. a. Pöögla vallaval. 10. 12. 23 a. nr. 59. (40869)
- Laas, Hilda Kristjani t., v. a. Tori vallaval. 16. 5. 22 a. nr. 144. (40870)
- Neerut, Johann Andrese p., v. a. Sindi vallaval. 12. 1. 24 a. nr. 175. (40871)
- Uustalo, Karl Siimu p., v. a. Kalvi vallaval. 4. 10. 20 a. nr. 1316. (40872)

KUULUTUS.

Türi jaoskonna politsei abikomissar Järvamaal annab teada, et 17. sept. 1926 a. kell 10 hommikul müüakse K. Hirtentrei juures Säreve vallas, Järva maakonnas **enampakkumisel** Kaarel Hirtentrei päralt olev varandus, üks must ruun-hobune, hinnatud 3.000 marga peale, 1921 a. tulumaksu sissenõudmiseks. Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Türil, 3. sept. 1926 a.
Nr. 0524.

M. Lembit
Türi jaosk. polit.
abikomissar Järvamaal.

Kuulutus.

Jõhvi jaoskonna politseikomissar Virumaal annab teada, et 27. sept. 1926 a. kell 10 hommikul müüakse Püssi vallas, Purkse rannas

enampakkumisel

Kristjan Kuusmik'u päralt olev varandus, mis koosneb ühest lehmast, mullikast, hobusest, vankrist, detsimaal kaalust, lõhe võrkudest, õmblusmasinast, vooditest ja kappidest, hinnatud 40.000 marga peale, puhtakasumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval 27. IX. 26.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Jõhvis, 7. sept. 1926 a.
Nr. 05145, 05100.

H. Raukas.
Jaoskonna komissar.